

au arkkitehtiuutiset

Neljä planeettaa

Raaka-aineiden kysynnän ennustetaan kolminkertaistuvan maailmanlaajuisesti vuoteen 2050 mennessä. Jos näin käy, tarvitaan lisääntyvän kysynnän tyydyttämiseen neljä planeettaa. Luonnonvaroja ei riitä hukattavaksi kaatopaikkajätteinä vaan niitä on ryhdyttävä käyttämään hyväksi entistä tehokkaammin myös rakennusosalalla.

Euroopan komissio julkaisi viime vuonna kiertotaloutta koskevan paketin, joka sisältää muun muassa raportit *Kohti kiertotaloutta* ja *Rakennusalan resurssitehokkuuden parantaminen, pk-yritysten toimintasuunnitelman* sekä *vihreää työllisyyttä koskevan aloitteen*. Komission mukaan vuonna 2030 yhdyskuntajätteestä on kierrätettävä 70 % ja pakkausjätteestä 80 %. Lisäksi ehdotetaan kierrätettävän materiaalin kaatopaikkasijoittamisen kieltoa vuodesta 2025 ja asteittaista kaatopaikkojen käytön lopettamista vuodesta 2030 alkaen.

Tiukentuvilla kierrätystavoitteilla pyritään edistämään siirtymistä kiertotalouteen. Euroopan Parlamentissa valmistellaan tänä vuonna **Sirpa Pietikäisen** johdolla Eurooppaa kohti kiertotalousaikaan suuntaava mietintö. Hänen mukaansa kenties vakuuttavin syy tarttua resurssitehokkuuden ja kierrätystalouden malleihin on vaihtoehtojen puute resurssiongelman ratkaisussa.

Sitran tammikuinen Kiertotalous Suomessa -tapahtuma Helsingin Kaapelitehtaalla kokosi lähes 600 osallistujaa. Puhujina ja panelisteina kuultiin Sitran asiantuntijoiden lisäksi suuryritysten johtajia, kansanedustajia sekä entisiä ja nykyisiä ministereitä. Sitran tuoreen selvityksen mukaan kiertotalous tarjoaa Suomen taloudelle vähintäänkin 1,5–2,5 miljardin euron vuotuisen kasvupotentiaalin. Globaalien markkinoiden arvoksi on laskettu yli 800 miljardia euroa.

Teollisuuden tulee suunnitella tuotteiden raaka-aineiden käyttö ja muotoilu siten, että tuotteet ja materiaalien sivuvirrat ovat kierrätettävissä. Lisäksi omia ja muiden teollisuuslaitosten ylijäämämateriaaleja ja jätteitä on pyrittävä hyödyntämään raaka-aineina.

Julkiset hankinnat nostettiin esiin merkittävänä keinona kohti kiertotaloutta. Hankintoja nykyisin ohjaavan ”Parasta tehdä vanhaan malliin ja hiipua hiljalleen pois” -mentaliteetin muuttamiseksi esitettiin, että Sitran tulisi perustaa virkamiesten ja paikallispolitiikkojen ”uskallusrahoitus” siltä varalta että uusia avauksia haettaessa jotain menee pieleen.

Eduskuntavaalien lähestyessä Suomen seuraavan hallituksen velvollisuudeksi esitettiin kiertotalouden ottamista yhdeksi hallitusohjelman keskeisimmistä teemoista. Julkisen sektorin tehtävä on luoda kannustava toimintaympäristö kiertotaloudelle. Teollisuus ja kuluttajat ovat avainasemassa siihen siirryttäessä.

Mitä arkkitehtikunta tekee parantaakseen rakennusalan resurssitehokkuutta? Onko meillä keinoja parantaa rakennusmateriaalien kierrätettävyyttä sekä kasvattaa uusiuraaka-aineiden kysyntää kohti toimivia kierrätysmateriaalimarkkinoita?

Paula Huotelin

*Sitran seminaari on katsottavissa verkossa: <http://www.sitra.fi/tapahtumat/hiilineutraali-teollisuus/kiertotalous-suomessa>
Julkaisu: Kiertotalouden mahdollisuudet Suomelle, marraskuu 2014, Sitran selvityksiä 84*

When people and products connect a workplace comes to life.

Toimintamme perustana on suunnitella jokaiseen tilaan, organisaatioon ja työntekijälle sopivat yksilölliset kalusteratkaisut. Täydennämme laajaa mallistoamme asiakkaidemme toivomilla sovellus- ja erikoistuoteratkaisuilla ja useiden kansainvälisesti tunnettujen yhteistyökumppaniemme tuotteilla. Luomme viihtyisiä, kustannustehokkaita ja monikäyttöisiä tiloja, joita voidaan hyödyntää optimaalisesti eri toimintoihin tuottavuuden lisäämiseksi.

Luomme työympäristöratkaisuja, jotka tukevat asiakkaidemme toimintaa ja yrityskuvaa.

Ilmestyy: vko 5 | 12 numeroa vuodessa
67. vuosikerta | ISSN 0044-8915
Aikakauslehtien liiton jäsen
SAFAn, MARK:n, ATL:n ja SUM:n
uutis- ja tiedotuslehti

Julkaisija:
Suomen Arkkitehtiiliitto –
Finlands Arkitektförbund ry SAFA
Runeberginkatu 5, 00100 Helsinki
puh. 09 584 448 | fax 09 5844 4222
au@safa.fi | http://au.safa.fi

Päätoimittaja:
Paula Huotelin
paula.huotelin@safa.fi
puh. 09 5844 4224

Toimitussihteeri:
Anne Haatainen, Päivi Virtanen
au@safa.fi puh. 050 570 4180
Taitto: Anne Haatainen
Avustaja: Riina Behl

Lehtitilaukset ja osoitteenmuutokset:
TILAAJAT: julkaisut@safa.fi
puh. 09 5844 4221
JÄSENET: jäsenasiat@safa.fi

Ilmoitusmyynti:
Jarmo Valtonen, Media Bookers
puh. 050 60 330, 010 504 2902
Ratakuja 1 LT 1, 01300 Vantaa
jarmo.valtonen@mediabookers.fi
www.mediabookers.fi
Ilmoitusaineiston jättöajat: http://au.safa.fi

Paino: Vammalan Kirjapaino Oy

Ilmestymisajat:

Nro	Ilmoitusaineisto	Ilmestyy
2/2015	2.2.	25.2.
3/2015	2.3.	25.3.

(Toimitettava aineisto viikkoa aikaisemmin.)

Kansikuva: Talo Riihi, Alajärvi (2014).
OOPEAA Office for peripheral architecture.
Kuva: Jussi Tiainen.

6

- 3 **PÄÄKIRJOITUS** Neljä planeettaa Paula Huotelin
- 6 **HAASTATTELU** Avoin ja kannustava synteerinrakentaja Helena Teräväinen
- 10 **TUTKIMUS** Arkkitehtoninen laatu näkyy asuntojen hinnoissa Aulikki Herneoja
- 12 **KESTÄVÄ KEHITYS** Miten rakennus sairastuu? Pekka Hänninen
- 14 **TAPAHTUMAT**
14 Keinoja kohtuuhintaiseen asuntorakentamiseen Ira Verma
16 Arkkitehdit ja taiteilijat treffeillä Lucio Caforio ja Kimmo Könönen
17 Kaupunkikehitysvisionia turkulaisittain Tiltu Nurminen
- 20 **KIRJAT** Uuden sukupolven matkailuarkkitehtuuria Alpeilla Tarja Nurmi
- 22 **MAAILMALLA**
22 250 syytä mennä Tukholmaan Markus Lähteenmäki
24 Hollannin asunto- ja toimistosuunnittelu kaltevalla pohjalla Tatu Ahlroos
- 28 **KOLUMNI** Guggenheim kerran vielä Osmo Lappo
- 30 **KILPAILUT**
30 Arkkitehtuurikilpailuja puimassa Tarja Nurmi
32 Tiedekulman uusi tuleminen Sarlotta Narjus
- 40 **JÄSENIILE** Uusia tuulia hallitukseen Päivi Virtanen
- 44 **ATL** Jättikö kireä kilpailu suunnittelun vaille ohjausta? Vesa Juola
- 46 **MARK** Mitä tekee maisema-arkkitehti? Emilia Weckman

22

24

KUVAT: RAISA-MAIJA ROSSI

Avoim ja kannustava synteessinrakentaja

SAFAn uudeksi puheenjohtajaksi valittiin arkkitehti, TKT, yhdyskuntasuunnittelija Leena Rossi. Rossi toimii Jyväskylän yleiskaavapäällikkönä. Hän on ollut jo opiskeluajoistaan alkaen aktiivisesti mukana SAFAn toiminnassa, vuodesta 2004 lähtien liittovaltuuston jäsenenä.

Mikä sai sinut ryhtymään SAFAn puheenjohtajaksi?
– Olen järjestöihminen: muiden puolesta tekeminen ja halu tehdä hyvää ovat tärkeitä. Ja kun kerran kysyttiin – luottamustehtävästä ei pidä kieltäytyä. Myös työtilanteeni on muuttunut: Jyväskylän yleiskaava on saatu valmiiksi, ja kapasiteettia on vapautunut muuhun.

Yleiskaavatyön prosessi oli valtavan hieno ja opettava kokemus. Olin ilahtunut, kun valtuustossa ymmärrettiin ja kiitettiin nimenomaan johtamisesta. Jyväskylän kaupunki suhtautuu puheenjohtajan tehtävään myönteisesti, ja tieto- ja liikenneyhteydet ovat hyvät. Kyllä virtaa riittää.

Mitä ajattelet maailman tilanteesta?

– Maailman tilanne vaikuttaa kaikkeen, oli se sitten pieni tai suuri asia, työllisyys, talous tai ympäristö. Tuntuu siltä, että arvot kovenevat koko ajan. Poliitikassa käydään keskustelua arvoista, ja muutenkin puhutaan enemmän vakaumuksista kuin mutama vuosi sitten.

Miten arkkitehtien pitäisi toimia yhteiskunnallisina keskustelijoina?

– Niin, lähteäkö mukaan huutelemaan vai miten toimia? Haasteena on, miten tuoda eri näkemykset pöytään tasa-arvoisesti, saada asioita eteenpäin ja lopulta hyväksyttyä. Se on sovitte- lua. Sen takia on äärettömän hienoa, että kun politiikassa pu-

” JÄSENYYPDEN PITÄISI TULEVAISUUDESSA MERKITÄ PARASTA VÄYLÄÄ OSAAMISTA YLLÄPITÄVÄÄN TÄYDENNYSKOULUTUKSEEN.

hutaan kompromisseista, suunnittelussa puhutaan synteesis- tä. Synteesi on parempi kuin mikään voisi olla yksistään.

Miten synteesi toteutui Jyväskylän yleiskaavassa?

– Synteessin luominen oli vaikeaa, mutta oli tärkeää ymmärtää, että kyseessä oli poliittinen prosessi – enkä tarkoita vain puoluepoliittinen vaan monesta eri näkökulmasta asioita esiin nostava prosessi.

On tärkeää, ettei puhuta vain hallintokieltä vaan otetaan esille se, mitä missäkin vaiheessa ratkotaan. Paljon kiitosta prosessissa sai luomani malli, niin kutsutut yleiskaavan porta- taat – valintojen porta- taat. Esiin nostettiin tärkeät kohdat, ja lop- putulos oli se, minkä olimme kaikki valmiita hyväksymään.

Kolmen kunnan yhdistyessä alueelliset identiteetit nousi- vat väijäämättä esiin. Puheella on prosessissa paljon suurem- pi vaikutus kuin asiakirjamerkinnoilla. Alueista ja yhdyskun- nista puhutaan silloin semmoisina kuin ne ovat ja hyväksytään se, että ihmisillä on erilaisia mielipiteitä.

Kuinka paljon näet toimintatavastasi tulevan arkkitehdin koulutuksestasi ja kuinka paljon väitöskirjatyöstäsi?

– Visualisointikyky on tarpeen, samoin erittely- ja analysointi- kyky – ehkä ne tulevat tutkijankoulutuksesta. En ole lainkaan huolissani siitä, koulutetaanko tohtoreita liikaa. Olen työ- elämässä huomannut, kuinka valtava apu tutkijankoulutuk-

KUKA?

- > Leena Rossi, syntynyt vuonna 1969.
- > Kotoisin Säynätsalosta. Asuu kolmilapsisine perheineen Jyväskylässä rintamamiestalossa.
- > Valmistunut arkkitehdiksi Tampereelta vuonna 1997, väitellyt rakennusalan tietotekniikasta vuonna 2005.
- > Toimii Jyväskylän yleiskaavapäällikkönä.
- > Ollut parikymmentä vuotta aktiivisesti mukana SAFAn toiminnassa. Ollut liittovaltuuston jäsen vuodesta 2004 ja myös hallituksessa useamman vuoden.

Leena Rossin neljän kohdan motto

1. Et voi määrätä, voit vain olla avoin.
2. Et voi tietää kaikkea, voit vain johtaa.
3. Et voi miellyttää kaikkia, voit vain hakea synteisiä.
4. Et voi jäädä murehtimaan, voit vain mennä eteenpäin.

sesta on, vaikka en toistaiseksi ole ryhtynytään tutkijaksi. Kirjoittaminen on kuitenkin luonnollinen osa minua.

Millaisia tavoitteita puheenjohtajalla on ammattikunnan suhteen?

– Koulutus on hieno avain arkkitehdin asemaan tai rooliin. Jo vuosia on keskusteltu siitä, mitä arkkitehdit itse haluavat. Missä roolissa he haluavat toimia: haluavatko he johtaa – jotkut eivät edes pidä pääsuunnittelijan roolia luontevana – vai olla vain yksi asiantuntijoista? Mitä me haluamme koulutukselta ja koko koulutusjärjestelmältä? Täydennyskoulutus pitää saada luontevaksi osaksi arkkitehdin roolin kehittämistä.

Nielaisemmeko rakennusarkkitehtikoulutuksen alkamisen näin vain?

– Haluaisin jotenkin kääntää kelkan tässä asiassa. Olemme vastustaneet rakennusarkkitehtikoulutuksen aloittamista uudelleen. Mutta jos ajattelemme seuraavia askeleita, haluammeko olla huono häviö ja marmattaa vai hyväksymmekö sen, että jotain on tapahtunut? Miten otamme tämän asian haltuun siten, että meidän koulutusjärjestelmämme tukee hyvää rakennettua ympäristöä?

Yliopistotutkinnon suorittaneilla arkkitehdeilla pitää olla tunnistettava rooli, ja jo tavallisen nuoren, lukion kakkosluokkalaisten, pitää tietää, mitä eroa on rakennusarkkitehdillä ja arkkitehdillä. Meidän pitäisi osata vastata tähän kysymykseen yhdessä koulutuksen kehittäjien kanssa. Minulla ei todella-

kaan ole tähän mitään valmista toimintaohjetta. Meidän on valittava etappimme.

Miten arkkitehdin koulutukseen tulisi sitten suhtautua?

– Arkkitehdin koulutus on yhteiskunnalle hyvin riskitön koulutus, josta voi suuntautua monenlaisiin tehtäviin.

Toisaalta on hyvin mielenkiintoista, miten arkkitehdit oppivat. Sanotaan, että me olemme huonoja kouluttautumaan ja osallistumaan täydennyskoulutukseen. Uskomme, että työ opettaa. Keskustelu jakaantuu herkästi niin sanottuun käytännön koulutukseen ja muuhun koulutukseen.

Iso kysymys on, tulisiko liitolla olla vahvempi rooli täydennyskoulutuksessa ja ammatillisen osaamisen ylläpidossa. Siihen täytyy kehittää tuotteita. Amerikkalaisessa täydennyskoulutusjärjestelmässä kalliista, monialaisista konferensseista saa läsnäolotodistuksen ja pisteitä, jotka rekisteröidään täydennyskoulutuksena.

Tulen vanhasta koulukaupungista – Jyväskylä on Suomen Ateena –, jossa puhutaan aktiivisesti koulutusviennistä ja elinikäisestä oppimisesta. Kuinka rajattomat markkinat osaamisen tuotteistamiselle onkaan olemassa. Tuotteistetaan osaaminen koulutukseksi, jota kollegat tarvitsevat.

SAFAssa julkaisuilla on iso merkitys, mutta jatkossa koulutuksella pitäisi olla yhtä iso rooli. Jäsenyyden pitäisi tulevaisuudessa merkitä parasta väylää osaamista ylläpitävään täydennyskoulutukseen. Onhan puhuttu siitäkin, että SAFA Oy hoitaisi täydennyskoulutuksen.

Olet ollut mukana rakentamassa SAFAn uutta strategiaa, ja nyt pääset viemään sitä käytäntöön.

– Uskon strategialla johtamiseen. Prosessi oli hyvä, ja varapuheenjohtajamme **Christer Finne** veti sen hienosti. Uskon, että SAFA on monille auktoriteetti, johon peilataan omaa arkkitehtiutta. Luullaan, että SAFA on yhtenäinen ja vaatii, että jäsenet ovat tietynlaisia, mutta näin ei ole. SAFA haluaa toimia moniarvoisena yhteisönä ja edistää arkkitehtien toimintaedellytyksiä.

Strategiassa nostettiin esiin yhteiskunnallinen vaikuttaminen poliittisiin päättäjiin sekä rakennus- ja kiinteistöalaan. Minulla on todella syvä motivaatio tähän. Meidän tavoitteemme tulisivat myös rakennus- ja kiinteistöalan tavoitteiksi. SAFAlla on edelleen suuri merkitys yhteiskunnallisena vaikuttajana.

Lisäksi tärkeitä ovat järjestötavoitteet ja jäsenyys henkilökohtaisena tavoitteena. Haluan tavata myös niitä, jotka kyseenalaistavat jäsenyyttä.

Hienoa on, että tulossa on opiskelija-SAFA – katsotaan, minkä nimisenä alaosasto sitten perustetaan. Haluan myös itse pitää yhteyttä opiskelijoihin.

Mitä mieltä olet tämän vuoden strategian painopisteestä eli vuorovaikutuksesta?

– Strategiaa toteutetaan valitsemalla otsikkomaisia painopistealueita – ei tehdä toimintasuunnitelmaa viimeisen päälle, vaan aletaan työstää sitä puhumalla. Siitä sitten kertyy lihaa luitten ympärille.

Meidän täytyy kysyä itseltämme, millaisia vuorovaikuttajia me olemme. Miten kehitämme vuorovaikutustaitojamme? Kokemusta tästä tuli, kun olin mukana maankäyttö- ja rakennuslain arvioinnissa SAFAn edustajana – tajusin, kuinka paljon laissa on jo keinoja, jotka auttavat nimenomaan arkkitehteja. Totta kai sieltä puuttuukin jotain, mutta siinä prosessissa kaikki nämä auttavat keinot kyseenalaistettiin. Huomasin, että olemme puolustuskannalla, vaikka meidän on vuorovaikutettava näiden tahojen kanssa.

Kun lähdetään vuorovaikuttamaan sellaisten tahojen kanssa, joiden toimintaa ei aluksi ehkä tunneta lainkaan, voidaan saada aikaan todella hienoja asioita. Tietenkin tämä edellyttää itsensä peliin laittamista.

Vuorovaikutus on taitolaji, jota voi oppia, ja olen myös henkilökohtaisesti omissa johtamisen erikoisammattitutkintopinnoissani päättänyt kehittää vuorovaikutustaitojani.

Miltä nyt tuntuu?

– Jännittää. Ja olen onnellinen – odotan tätä vuotta mielenkiinnolla.

*Helena Teräväinen
TkT, arkkitehti SAFA*

KUTSU

VÄLITILAT – THE SPACES IN BETWEEN

Arkkitehtuurin päivän seminaari
ja Alvar Aalto -mitaliseremonia

Tiistai 3.2.2015 klo 13–18
Helsingin kaupungintalon juhlasali
Pohjoisesplanadi 11–13, Helsinki

Alvar Aallon syntymäpäivää juhlistetaan perinteisellä Arkkitehtuurin päivän seminaarilla, jonka tuottavat yhdessä Alvar Aalto -säätiö, Arkkitehtuurimuseo, Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ja Arkkitehtuurin tiedotuskeskus.

Vapaa pääsy / pientä tarjoilua
Ilmoittautuminen, katso: www.archinfo.fi

OHJELMA

13.00	Judit Carrera, Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB) Lars-Erik Mattila, arkkitehti ja puuseppä Marco Steinberg, Founder, Snowcone & Haystack
14.00	Kahvitauko Alvar Aalto -mitaliseremonia
14.30	Mitalitoimikunnan puheenjohtaja, arkkitehti Rainer Mahlamäki
15.00	Alvar Aalto -mitalin voittajan julkistaminen
15.30	Mitalitoimikunnan jäsenten puheenvuorot ja paneelikeskustelu
16.00	Maljan nosto
18.00	Shared Cities ja Alvar Aalto -mitali 2015 avajaiset Arkkitehtuurimuseossa

Arkkitehtoninen laatu näkyy asuntojen hinnoissa

Kaikki tietävät kolme tärkeintä asuntojen hintoihin vaikuttava tekijää: sijainti, sijainti ja sijainti. Arkkitehti, TkT Janne Pihlajaniemi tarkastelee tuoreessa väitöskirjassaan asuntojen hinnanmuodostumista tätä yleistä käsitystä monisyisemmin.

Janne Pihlajaniemi tutkii väitöskirjassaan *Arkkitehtoninen laatu ja asuntojen hinnat – empiirinen tutkimus Helsingin kantakaupungin alueelta* arkkitehtonisen laadun yhteyttä asuntojen hintoihin. Hän määrittelee arkkitehtonisen laadun arkkitehtuurin alan sisäisenä näkemyksenä hyvästä arkkitehtuurista.

Arkkitehtonisen näkymän muodostuminen.

Analysoimalla asuntojen velattomia myyntihintoja Pihlajaniemi selvittää, miten hyvin arkkitehtuurin laatu käsitys vastaa kuluttajien arvostusta. Tutkimuksen kohteena ovat Helsingin eteläisen kantakaupungin alueen rakennukset sekä niissä tehdyt asuntokaupat vuosina 1980–2008.

Pihlajaniemi selvitti kohteena olevien rakennusten suunnittelijat ja heidän koulutustaustansa sekä keräsi tietoja suunnittelijoiden kokemuksesta ja ansioista. Hän luokitteli myös rakennusten tyylin, tarkasteli arkkitehtonista arvostusta sekä tutki asunnoista avautuvien näkymien yhteyttä hintoihin.

Analysimenetelmänä Pihlajaniemi käytti taloustieteissä yleistä asuntojen hintojen tutkimisessa käytettyä kvantitatiivista menetelmää. Nykytutkimuksessa määrällisten ja laadullisten sisältöjen ja menetelmien yhdistäminen on mahdollista, usein suotavaakin, mutta haasteellista.

PIHLAJANIEMI OSOITTAÄ ESIMERKIKSI ASUNTOJEN ARKKITEHTONISEN NÄKYMÄN JA HINNAN VÄLISEN YHTEYDEN.

Oivaltava lähestymistapa aiheeseen

Pihlajaniemen väitöskirjassa kvantitatiivisen menetelmän käyttäminen hinta- ja laatu tekijöiden vertailussa oli mielenkiintoinen ja rohkea valinta. Tulee kuitenkin mieleen, olivatko Pihlajaniemen valitsemat tekijät asuntojen laadun indikaattoreiksi parhaita mahdollisia vai oliko suurimpana valinnan vaikuttimena laatu tekijöiden helppo muuntaminen numeerisiksi arvoiksi tai aineiston vaivaton saatavuus.

Esimerkiksi suunnittelijan koulutustaustan tarkastelu ei tunnu 1800- ja 1900-lukujen vaihteen asuinrakennusten osalta kovinkaan merkitykselliseltä tekijältä, vaikka uudemman rakennuskannan osalta koulutustausta on toki tärkeä ja ymmärrettävä laatu tekijä. Asuntojen huonekorkeuden tarkastelu olisi ollut mielenkiintoista ja soveltunut hyvin valittuun menetelmään. Asunnoista avautuvien näkymien ottaminen mukaan tutkimukseen yhtenä laatu tekijänä oli oivaltava valinta.

Pihlajaniemen mukaan kaikki tutkitut mittarit eivät anna täysin yksiselitteisiä tuloksia, mikä antaa aihetta tarkastella käytettyjen mittareiden eroavaisuuksia ja synnyttää jatkotutkimuskysymyksiä. Rakennussuunnittelijan koulutus sekä jotkin suunnittelijan kokemukseen ja ansioituneisuuteen liitetyt tekijät nostavat kuitenkin asuntojen hintaa. Myös rakennuksen arkkitehtoninen tyyli – tutkimusalueella arvostetuin oli jugend – ja arkkitehtoninen arvostus muutenkin ovat selvästi yhteydessä asuntojen hintoihin. Pihlajaniemi osoittaa esimerkiksi asuntojen arkkitehtonisen näkymän ja hinnan välisen yhteyden.

Väitöskirjan löydökset vahvistavat Pihlajaniemen mukaan aiempia tutkimustuloksia, joiden mukaan rakennusten arkkitehtonisen laadun taloudelliset vaikutukset kohdistuvat niiden ympäristöön. Väitöskirja on ajankohtainen ja tärkeä puheenvuoro asuntojen hintojen ja laadun suhteesta, ja se varmasti herättää kiinnostusta ammattikunnan keskuudessa ja laajemminkin.

Toivottavasti Pihlajaniemi nyt akateemisen ajokortin saatuaan jatkaa tutkimusryhmineen työskentelyä asuntojen hinta-laatu-aihepiirin parissa.

Aulikki Herneoja

Janne Pihlajaniemen väitöskirja on luettavissa osoitteessa jultika.oulu.fi/Record/isbn978-952-62-0692-9.

SAFA KOULUTTAA – kevät 2015

3.2.2015

RIL-SAFA

Pääsuunnittelijan ajankohtaispäivä

Oulu

kesto: 1 päivä

10.2.2015

RIL-SAFA-SuLVI

Energiatohokas suunnittelu

Helsinki

kesto: 1 päivä

maalis-syyskuu 2015

RIL-SAFA-ATL-RIA-RKL

Pääsuunnittelijakoulutus 11

kesto: 5 x 2 päivää

- 24.–25.3.
- 21.–22.4.
- 19.–20.5.
- 25.–26.8.
- 22.–23.9.

21.4.2015

Pääsuunnittelijan valtakunnallinen pätevyystentti

Helsinki, Oulu, Tampere

kesto: 3 tuntia

22.–23.5.2015

Arkkitehtipäivät 2015

Jyväskylä

kesto: 2 päivää

Lisätietoja koulutuksista osoitteesta www.safa.fi tai koulutusvastaava Pia Selroosilta, koulutus@safa.fi.

Miten rakennus sairastuu?

Mikrobiologi, emeritusprofessori **Mirja Salkinoja-Salonen** on tutkinut sisäilmaa jo parin vuosikymmenen ajan. Nyt hän vetää tutkimusryhmiä sekä Helsingin yliopistossa että Aalto-yliopistossa. Salkinoja-Salonen luennoi mikrobeista ja sisäilmasta joulun alla EKO-SAFAssa.

Suomessa vietetään yli 95 prosenttia ajasta sisätiloissa. Sisällä asutaan ja tehdään töitä, ja myös moni harrastus tapahtuu sisätiloissa. Perinteisiä ulkotöitä ja koulumatkojakin tehdään usein ulkoilmalta suljetuissa ajoneuvoissa. Paradoksaalista on, että Suomessa on Euroopan puhtain ulkoilma, mutta Kuntaliiton tuoreen tutkimuksen mukaan yli puolessa kunnista sisäilmaongelmat ovat lisääntyneet viimeisten viiden vuoden aikana. Miksi näin on käynyt, vaikka asbesti, radonkaasu ja formaldehydit on saatu hallintaan?

Salkinoja-Salosen mukaan syitä on monia. Huono sisäilman laatu tuomitaan usein automaattisesti kosteusongelmaksi ja homeeksi, ja korjaustoimet tehdään ilman tarkempaa tietoa siitä, mikä haitan on aiheuttanut. Menetelmiä ovat kuivaaminen, desinfiointi, myrkyttäminen sekä vaipan tiivistäminen, jolla pyritään estämään haitta-aineiden ja mikrobien pääsy ulkoa ja rakenteista sisätilaan. Salkinoja-Salonen pitää kaikkia näitä menetelmiä lähinnä tilannetta pahentavina.

MYRKYTTÄMINEN SAATTAAKIN KÄYNNISTÄÄ MIKROBEISSA PUOLUSTUSREAKTIOITA, JOLLOIN NE ALKAVAT ITSE TUOTTA A TOKSIINEJA ELI MYRKKYJÄ.

Väärin ymmärretyt mikrobit

Mikrobeja on kaikkialla – myös rakennuksissa ja rakennusmateriaaleissa. Näin pitää ollakin, sillä mikrobit muun muassa hajottavat jätteet luonnossa. Mikrobeihin kuuluvat esimerkiksi bakteerit ja homeet. Mikrobeja vastaan ei pidä Salkinoja-Salosen mukaan taistella, vaan ne pitää ottaa apureiksi.

Mikrobiton rakennus ei voi Salkinoja-Salosen mukaan pysyä terveenä, kuten ei mikrobiton ihminenäkään. Useat tutkimukset

ovat osoittaneet, että liika hygienia on jopa lisännyt tiettyjä sairauksia. Monipuolisessa mikrobikannassa vallitsee tasapaino, eivätkä haitalliset tyypit pääse vallitseviksi. Mikrobin ominaisuudet ratkaisevat, onko siitä ihmiselle haittaa vai hyötyä.

Elollisina otuksina mikrobit reagoivat elinolosuhteiden muuttumiseen. Myrkyttäminen saattaa käynnistää mikrobeissa puolustusreaktioita, jolloin ne alkavat itse tuottaa toksiineja eli myrkyjä. Rakennuksissa olevat homeet ovat usein stressiaktivoituvia, joten homeenestoaineet saattavat kiihdyttää niiden kasvua ja itiöintiä. Samoin rakennuksen desinfiointi biosideilla tappaa valikoivasti ja kaventaa lajikirjoa toksiineja tuottavien lajien hyväksi. Useissa puhdistusaineissa on biosideja.

Kuivaamista käytetään yleisesti kosteus- ja homevaurioiden korjaamiseen. Salkinoja-Salosen mukaan se itse asiassa saattaa lisätä mikrobien toksisuutta.

Myös rakennusmateriaaleissa on eroja. Jotkin rakennusmateriaalit ja lisäaineet, kuten boorikemikaalit ja homeenestoon tarkoitetut biosidit, suosivat toksiineja tuottavia homeita. Kaikki mikrobit tuottavat hiilidioksidia ja vesihöyryä, jotka puolestaan lisäävät rakenteisiin jäädessään homeiden itiöintiä. Eri rakennusaineiden hiilidioksidiläpäisevyydessä on suuria, jopa miljoonakertaisia, eroja. Salkinoja-Salonen suosittelee hiilidioksidia läpäiseviä rakenteita.

Uudet keinot käyttöön

Mikrobit ja niiden toksisuus liittyvät myös energiatehokkuuden parantamiseen. Helsingin kouluissa, joihin on lisätty koneellinen ilmanvaihto, on tämän jälkeen havaittu sisäilmaongelma. Salkinoja-Salosen mukaan hometalkoissa tulisi ottaa hengähdystauko ja tutkia aihetta perusteellisesti ja poikkiteieteellisesti vanhojen käytäntöjen toistamisen sijaan.

– Sisäilma ja ympäristö ympärillämme on muuttunut hyvin paljon muutamassa vuosikymmenessä, mutta ihminen on sama. Luonnon biodiversiteetti, mikrobit mukaan lukien, on hvennut kotona, pihalla ja kadulla. Samoin ruoka on ”kuollutta”, mikrobien hävittämiseksi käsiteltyä. Kun kaikki ympärillämme muuttuu steriloiduksi ja asfaltoiduksi, ihmisen luontaista immuunijärjestelmää käynnissä pitämään tarvittava mikrobisto hupenee. Tämän seurauksena järjestelmä kääntyy elimistöä itseään vastaan ja autoimmuunisairaudet eli elimistön itsensä tuottamat sairaudet lisääntyvät, Salkinoja-Salonen varoittaa.

Pekka Hänninen

13TH INTERNATIONAL ALVAR AALTO SYMPOSIUM

7.-9.8. 2015 JYVÄSKYLÄ, FINLAND • ALVARAALTOSYMPOSIUM.FI #DOAALTO2015

DOO!
MATERIAL
DIGITAL
LOCAL
SOCIAL

Keinoja kohtuuhintaiseen asuntorakentamiseen

YAPA-SAFAn Arkkitehtiklubilla keskusteltiin asuntorakentamisen kustannuksista ja kohtuuhintaisesta asuntorakentamisesta. Keskustelun tavoitteena oli tuoda esiin hyviä käytäntöjä ja esimerkkejä mahdollisuuksista vaikuttaa rakentamisen kustannuksiin.

Ensimmäisen, provosoivan puheenvuoron käytti **Ari Pennanen** Haahtela-kehityksestä. Hänen mukaansa asunnot ovat kalliita, koska halpaa asuntotuotantoa ei haluta: kaupunki haluaa tonteista hyvän hinnan, rakennuttaja asuntojen myynnistä maksimituoton ja asukas asunnolleen mahdollisimman korkean jälleenmyyntiarvon. Myöskään arkkitehdit eivät halua suunnitella halpaa asuntotuotantoa.

Toisaalta Pennanen kritisoi arkkitehteja liiallisesta empatiasta ja halusta toteuttaa tilaajan kaikki toiveet. Hänen mu-

kaansa tarvitaan kustannuskatto, jonka puitteissa arkkitehti voi päättää suunnitteluratkaisuista ja kustannusten jakautumisesta. Tässä ovat apuna rakennuskomponenttien mallintaminen ja hinnoittelu.

Mari Karttunen NCC:ltä puolestaan totesi, että kustannuksiin voi vaikuttaa eniten hankkeen alussa – mitä myöhemmin suunnitelmiin tehdään muutoksia, sitä vähemmän rakennuskustannuksissa voidaan säästää. Työmaavaiheessa muutokset ovat kalliita.

” KOHTUUHINTAINEN ASUNTOTUOTANTO ON MONESTI LAADUKKAAMPAA KUIN KESKIHINTAINEN ASUNTOTUOTANTO.

ARA-lainoitettu taloyhtiö *Espoon Asunnot Oy, Kirjanpitäjänkuja, Espoo* (Arkkitehdit Hannunkari & Mäkipaja).

ARKKITEHDIT HANNUNKARI & MÄKIPAJA

ARA-lainoitettu kohde *Jätkäsaarella* sisältää myös vaikeavammaisten tukiasuntoja (*Kirsti Siven & Asko Takala Arkkitehdit*).

TUOMAS UUSHEIMO

Rakennuksen muoto ja ulkovaipan epäjatkuvuuskohdat vaikuttavat sekä rakennuskustannuksiin että energiatehokkuuteen. Karttusen ja muiden rakentajapuolen edustajien puheenvuoroista paistoi kuitenkin se, että elinkaarirakentaminen nähdään tärkeänä ainoastaan asunnon myytävyyden kannalta. Rakennuttajan elinkaari on vain 10 vuotta. Energia- tehokkuus voi vaikuttaa asumiskustannuksiin ja siten myyntihintaan.

Sijainnista maksetaan

Asuntojen myymättömyyteen varaudutaan asuntovarauksista huolimatta. Rakennuttajan riskiä pienentää mahdollisuus jakaa suuret asunnot pienemmiksi. **Ron Lindberg** G & L Kiinteistökehityksestä tarkensi, että 50–60 prosenttia asunnoista tulee olla varattu ennen rakentamisen aloittamista ja tuotto-oletuksen täytyy olla 15–25 prosenttia, jotta rakentamiseen ryhdytään.

Hankekustannuksiin vaikuttaa Lindbergin mukaan erityisesti sijainti, joka määrittelee rakentamisen laadun ja sen, mitä rakennetaan. Suuria paikkakuntakohtaisia eroja on tonteissa, rakennuskustannuksissa sekä ostajan odotuksissa.

Lindbergin mukaan asiakas on valmis maksamaan asunnon sijainnista, asuinalueen viihtyisyydestä ja esteettisyydestä. Tilaajalla on käsitys markkinatilanteesta ja asuntojen myyntihinnasta jo ennen hankkeen aloitusta. Asukkaiden maksuhalukkuutta lisää mahdollisuus vaikuttaa asunnon pohjaratkaisuun, pintamateriaaleihin ja varustelutasoon. Myynti ja markkinointi vievät kokonaiskustannuksista suuren osan, noin 2 prosenttia.

Yhtenä vaihtoehtona kohtuuhintaiseen toteutukseen Lindberg näki mahdollisuuden täydentää rakennusta myöhemmin esimerkiksi parvekkeiden osalta. **Asko Takala** Kirsti Siven & Asko Takala Arkkitehteistä nosti puolestaan esiin keskieuropalaisen käytännön ostaa asunto ilman keittiökäytöstä, mikä kuitenkin aiheuttaa asiakkaalle uusia rahoitushaasteita.

Kustannukset kuriin yhteistyöllä

Kristiina Hannunkari Arkkitehdit Hannunkari & Mäkipajasta jakoi kokemuksiaan kohtuuhintaisen ARA-vuokra-asuntojen toteutuksesta pääkaupunkiseudulla. Hänen mukaansa kohtuuhintaisuus toteutuu, kun suunnittelulle annetaan riittävästi aikaa. Tämä mahdollistaa arkkitehti- ja erikoissuunnittelun sovittamisen yhteen siten, ettei rakennusaikana jouduta suuriin muutoksiin. Suunnitteluun käytetty aika ja kustannukset voitetaan takaisin rakennuskustannuksissa.

Hannunkarilla on hyviä kokemuksia kaavoittajan ja tilaajan kanssa työskentelystä: kaikki osapuolet halusivat saada kohteen toteutettua kohtuuhintaisena. Asko Takala totesi kommenttipuheenvuorossaan, että kohtuuhintainen asuntotu-

tanto on monesti laadukkaampaa kuin keskihintainen asuntotuotanto.

Autopaikkojen kalleus tuli esiin kaikissa puheenvuoroissa, ja autopaikkakustannusten eriyttäminen asunnon hinnasta ei ole helppoa. Myös moniammatillisen tiimityöskentelyn etuja korostettiin useassa puheenvuorossa. Pennanen esitti suunnittelun ohjauksen uudistamista siten, että määritellään tavoite esimerkiksi valaistusvoimakkuudelle, ei valaisimien määrälle. Karttusen mukaan rakentamisessa tulisi kiinnittää entistä enemmän huomiota rakennustyömaan suunnitteluun, jotta materiaali- ja kuljetuskustannukset saadaan pienemmäksi.

Jaakob Solla Arkkitehtitoimisto Konkretista nosti esiin rakennustuotannon suuren hukkaprosentin, joka lasketaan mukaan asuntojen hintaan. Hän ehdottikin uutta asuntoreformikilpailua, jossa suunniteltaisiin koerakennuskohde toteutettavaksi ennalta määrättyllä rakennuskustannuksella (x euroa/km²). Voittaja sitoutuisi toteuttamaan kohteen lupaamallaan hinnalla.

Ira Verma

Kirjoittaja on arkkitehti SAFA ja tutkija Sotera-instituutissa Aalto-yliopiston arkkitehtuurin laitoksella.

Aalto University School of Arts, Design and Architecture invite applications for a tenure track or tenured position in

Architectural Principles and Theory

which will be filled at associate professor or full professor -level.

The field of the professorship will include the principles of architecture and architectural design, contemporary architectural phenomena, the relationship of architecture to art and theoretical models relating to architectural development.

The application period ends on Sunday March 15th, 2015. More info at: <http://www.aalto.fi/en/about/careers/jobs/> and [aalto.fi/tenuretrack](http://www.aalto.fi/tenuretrack)

Aalto University is a new multidisciplinary university in the fields of technology, business, art, design and architecture. It opens up new possibilities for strong multidisciplinary education and research. Aalto University has 20 000 students and a staff of 5 000 including 370 professors.

A? Aalto University
School of Arts, Design
and Architecture

aalto.fi

Vasen kuva: Pöydän ympärillä myötöpäivään Laila Hietala, Nikolai Balabin, Päivimaria Seppänen, Irma Laukkanen, Markku Hirvelä ja Marianne Balabin. Oikea kuva: Kimmo Könönen (vas.) ja Juha Metso.

Kaupunkikehitysvisioita turkulaisittain

Turun kaupunki ja Turun Seudun Kehittämiskeskus järjestivät joulun alla keskustelu- ja ideointitilaisuuden teemalla *Kaupunki ja arkkitehtuuri*. Tilaisuudessa puhuttivat arkkitehtitoimistojen näkemykset kaupunkisuunnittelusta ja yhteistyöstä kaupungin kanssa. Samalla pohdittiin, onko Turun seudulla tarpeeksi sopivaa osaamista.

TILTU NURMINEN

Arkkitehdit ja taiteilijat treffeillä

Taiteilijat, muotoilijat ja arkkitehdit pääsivät tutustumaan toisiinsa prosenttitaideseminaarissa Kotkan Merimuseolla.

Prosenttitaideseminaari keräsi paikalle noin 40 kiinnostunutta, joista vajaa puolet oli arkkitehteja. Tilaisuus oli yksi ympäri Suomea järjestettävistä tapahtumista, joissa pyritään yhteistyön voimin kytkemään kuvataidetta luontevasti rakennushankkeisiin.

Erilaisia näkökulmia aiheeseen tarjosi kolme luennoitsijaa. Kotkan kaupungin arkkitehti **Laila Hietala** esitteli toteutuneita projekteja usean vuosikymmenen ajalta. Arkkitehti **Ville Hara** kertoi kilpailumenestyksestään Helsingin pitäjän kirkon kappelista, jossa taiteilijan ja arkkitehdin yhteistyö toimi esimerkillisesti. Tämän tyyppisissä hankkeissa onkin hyvät lähtökohdat onnistumiselle.

Taiteilija, muotoilija **Pekka Paikkari** taas esitteli töitään, joissa on tyylikkäästi nähtävillä nykypäivänä turhan harvinaiseksi käynyt käsityön leima. Vaikuttavassa Helsingin Kampin Gekko-teoksessa on uniikki keraaminen mosaiikkipinta.

Kiinnostavien esitysten jälkeen tilaisuuden vetäjä, läänintaiteilija **Outi Turpeinen** ohjasi taiteilijat ja muotoilijat pienten pyöreiden pöytien ääreen. Oli speed datingin aika. Arkkitehdit kävivät kuuntelemassa taiteilijoita kahdenkeskisesti. Kullekin taiteilijalle oli annettu vain yksi minuutti aikaa esittäytymiseen, samoin kullekin arkkitehdille. Nopea tahti antoi läpileikkauksen maakunnan monipuolisesta kuvataiteen ja muotoilun osaamisesta. Lämminhenkisessä tunnelmassa laitettiin itämään monta mahdollista yhteistyön alkua.

Lisätietoa prosenttitaiteesta on saatavilla RT-kortista RT 01-11147 Taide rakennushankkeessa ja sivuilta www.prosenttiperaate.fi.

Uudet, rajattomat mahdollisuudet

Perinteisesti taiteilijoiden ja muotoilijoiden työt ovat liittyneet rakennus- ja ympäristöhankkeisiin lähinnä maalaus- ja veistostaiteen keinoin. Nykyiset tekniset mahdollisuudet tuovat uudenlaisia konkreettisia vaihtoehtoja toteuttaa taidetta.

Esimerkiksi pintatekstuuriin painettujen kuvien ja ornamenttien rinnalle on tullut erilaisia installaatioita, joita voidaan tuottaa esimerkiksi valolla tai kuvaprojisoineina julkisivupintoihin – digitaalisista 3D-tekniikoista puhumattakaan. Kuva- ja ympäristötaiteelle saadaan näin loputtomia variaatioita.

Taide ei siten välttämättä ole itsenäinen teos tilassa, vaan se voi limittyä ja sulautua luontevaksi osaksi rakennustaidetta. Taiteilijalta ja arkkitehdilta tarvitaan syvällistä ymmärrystä toistensa teoksia kohtaan. Lisäksi avainkäsitteitä ovat aktiiviset työryhmät, osallistuminen, yhteisöllisyys ja asukastoiminta, kuten Outi Turpeinen kiteytti.

Tilaisuuden järjestivät yhteistyössä Taiteen edistämiskeskus ja Kaakkois-Suomen arkkitehdit SAFA. Prosenttitaidehanke on opetus- ja kulttuuriministeriön tukema, ja siihen on mahdollista hakea rahoitusta Taiteen edistämiskeskuksesta.

Lucio Caforio
Kimmo Könönen

Turun kaupungin kaupunkisuunnittelujohtaja **Timo Hintsanen** esitteli kaupunkikuvastrategiaa. Hän totesi, että Turun kaupunki ei ole kasvanut samaa tahtia kuin muut suuret kaupunkialueet.

Hintsasen mukaan Turun ominaispiirre on veden läheisyys: meri, saaristo ja Aurajoki keskellä kaupunkia. Mereen liittyvän teollisuuden kehittäminen edistäisi kaupungin kasvua ja hyvinvointia. Toisena ominaispiirteensä voi pitää sitä, että Turku on Suomen historiallinen kaupunki. Historiallisten rakennusten avaaminen yleisölle tukisi rakennusten uutta käyttöä.

Erityisenä huolenaiheena nähtiin keskustan kehityksen jäähdyttäminen paikoilleen. Liian moni liiketila seisoo tyhjiään liian pitkään. Halu investoida keskustaan pitäisi elvyttää. Ihmisvirrat siirtyvät keskustan ulkopuolisiin ostoskeskuksiin muun muassa ilmaisten parkkipaikkojen ja helppojen liikenneyhteyksien houkuttelemina. Liikenteellinen toimivuus toisi eloa myös keskustaan. Viisas kulkutapa voisi olla raitiovaunu tai superbussi.

Myös toriparkin toteutumisen varmistuminen toisi uskoa keskustan kehittämiseen. Torin nykyinen nuhjuinen ilme pelottaa ihmiset pois. Torin kunnostuksen myötä saataisiin uusia istutuksia, penkkejä ja kahviloita. Kaupunkiasumisen pitäisi olla myös laadultaan ja hinnaltaan kilpailukykyistä omakotiasumisen kanssa.

Puutetta opiskelijoista ja innovaatioista

Niko Kyynäräinen, Turun Seudun Kehittämiskeskuksen johtaja, esitteli laajempia linjauksia Tukholma–Turku–Helsinki–Pietari-kasvuvyöhykkeellä. Hänen mukaansa arkkitehtien visiot, tietotaito ja markkinavuoropuhelu eivät nykyisellään kohtaa.

Aalto-yliopiston edustaja **Tommi Lindgren** puolestaan totesi, että elinkeinoelämän tahtotila pitää saada yhteisen vision taakse. Yritysten pitäisi olla mukana kaupungin kehittämisessä, ja siihen tulisi sitoutua yhteisen tavoitteen myötä. Yhteinen vi-

sio pitää määritellä selkeästi, jotta sen takana voidaan seistä.

Turun kaupungin yhteiskuntasuhteiden päällikkö **Esa Tuomisto** toi esille, että korkeakoulutettuja arkkitehteja ja insinöörejä on Turun seudulla suhteellisen vähän. Innovaatiokapasiteetti on heikko. Yksi syy on alan koulutuksen puuttuminen Turusta: opiskelijat ovat yksi kaupungin moottoreista.

Tuomiston mukaan teknologiateollisuus on hyvä työllistäjä Varsinais-Suomessa, mutta silti tarvitaan uutta ”pöhinää”. Liike-elämää tulee tukea, sillä se kuitenkin tuo työpaikat.

Aino Ukkola, Turun Seudun Kehittämiskeskuksen elinkeinoasiamies, kertoi INKA-hankkeesta (Innovaatiiviset kaupungit). Turussa hankkeen pääteema on *Älykäs kaupunki ja uudistuva teollisuus*. Koska kaupungin kehittäminen vie aikaa, myös lyhyitä väliaikaisia projekteja tuetaan. Vierailukeskus Turkuun halutaan kuitenkin perustaa pysyväksi, kuten Laituri Helsingissä.

Puhtia vaiheasemakaavoista?

Keskustelussa tuli esiin ideoita vaiheasemakaavoista, joita voitaisiin tehdä esimerkiksi erikseen katutaso-kaavana tai maanalaista tasokaavana. Osittainen kaavoitus onnistuisi nopeassa aikataulussa. Kaavoituksen keventäminen ja esimerkiksi liikennemelun hyväksyminen keskusta-asumisen luonnolliseksi osaksi saattaisi nopeuttaa keskustan rakentamista.

Keskustelussa ehdotettiin myös hoitotakuuta vastaavaa kaavoitustakuuta. Siten keskusta-alueen rakentamattomat tontit saataisiin nopeasti käyttöön. Mahdolliset valitukset tulisi käsitellä nykyistä nopeammin. Julkiseen tilaan olisi mahdollista tehdä pilottihankkeita kevyilläkin ratkaisuilla.

Kehityksen ideoimista helpottaa kaupungin *Avoin data*-hanke, jossa on tarkoitus jakaa avoimesti muun muassa kaavoitustietoa. Turun kaupungille ehdotettiin myös hyvän rakentamisen palkinnon jakamista kaupunkikehityksen symboliksi.

Tiltu Nurminen

XPRESSION
PVC-vapaa design-laatta

ZERO JA XPRESSION – PVC-VAPAA JULKISTEN TILOJEN LATTIAT

VIHREÄ KAIKISSA VÄREISSÄ

- Uusi värimallisto ja monipuoliset kuosivaihtoehdot: yhteensä yli 70 lattiavaihtoehtoa – erilaisten tunnelmien luominen on helppoa
- Ei sisällä PVC:tä, klooria, pehmittimiä, ftalaatteja, raskasmetalleja tai halogeeneja – turvallinen kaikissa tiloissa
- Erittäin alhaiset emissiot – edistää hyvää sisäilman laatua
- Käyttäjä- ja ympäristöystävällinen – sopii erinomaisesti kouluihin, päiväkoteihin ja sairaaloihin

Tutustu uutuusiimme osoitteessa www.upofloor.fi

UPOFLOOR®

ZERO
PVC-vapaa Enomer®-matto

ZERO
PVC-vapaa Enomer®-matto

PÄÄSUUNNITTELIJAKOULUTUS 11

Pääsuunnittelijoiden pätevydentoteamismenettelyn mukaiseksi täydennyskoulutukseksi hyväksytty Suomen Rakennusinsinöörin Liitto RIL:n, Suomen Arkkitehtiliitto SAFAn, Arkkitehtitoimistojen Liitto ATL:n, Rakennusinsinöörit ja -arkkitehdit RIAN ja Rakennusmestarit ja -insinöörit AMK RKL:n yhteistyössä järjestämä pääsuunnittelijakoulutus.

KOULUTUKSEN HINTA

RIL:n, SAFAn, RIAN ja RKL:n jäsenet 3 070 euroa + alv 24 % ja muut 3 285 euroa + alv 24 %.

KOULUTUSPAIKKA

Hotelli Helka, Pohjoinen Rautatiekatu 23, Helsinki
Viimeinen ilmoittautumispäivä koulutukseen on 16.3.2015.

ILMOITTAUTUMISET

www.ril.fi/koulutus/suunnittelijakoulutus

LISÄTIETOA

Kirsti Tikkanen, kirsti.tikkanen@ril.fi, 040 743 3474
Pia Selroos, pia.selroos@safa.fi, 041 528 2952

Koulutuksen suunnittelutoimikuntaan kuuluvat diplomi-insinööri **Jaakko Yli-Säntti**, hankesuunnittelupäällikkö **Jarmo Raveala**, rakennuslupapäällikkö **Solja Mäkelä**, toimitusjohtaja **Mikko Lahikainen**, arkkitehti **Tarmo Peltonen**, toimitusjohtaja **Kimmo Sandberg**, toimitusjohtaja **Ahti Junttila**, koulutusvastaava **Pia Selroos**, koulutuspäällikkö **Anu Karvonen** ja kehityspäällikkö **Kimmo Liimatainen**.

OHJELMARUNKO

1. JAKSO
24.–25.3.2015
PS – Toimintakenttä
2. JAKSO
21.–22.4.2015
PS – Rakennushankkeessa
3. JAKSO
19.–20.5.2015
PS – Korjausrakennushankkeessa
4. JAKSO
25.–26.8.2015
PS – Henkilökohtaiset valmiudet
5. JAKSO
22.–23.9.2015
PS – Erityiskysymyksiä

LISÄTIETOJA JA TARKEMPI KOULUTUSOHJELMA

www.ril.fi • www.safa.fi

Uuden sukupolven matkailuarkkitehtuuria Alpeilla

Noin 1 200 kilometriä pitkä ja 150–250 kilometriä leveä Alppien vuoristoalue jakaa Euroopan itä-länsisuunnassa. Jylhä vuoristo on aina kiehtonut matkailijoita. Uutuusteos esittelee uuden sukupolven matkailijoita varten suunniteltuja hotelleja ja majapaikkoja.

Alppien vuoristoalueella esimerkiksi Sveitsi on tunnettu muhkeista ja yläluokkaisista vuoristohotelleistaan, ja vuoristoilman on jo kauan tiedetty olevan hyväksi keuhkosairaille. Entisajan vuoristosairaalat olivat parhaimmillaan yhdistelmä laatuhotellia ja parantolaa, ja ne houkuttelivat erityisesti varakasta väkeä.

Matkailu alppiseuduille yleistyi kuitenkin vasta keskiluokan alkaessa etsiä erilaisia lomakohteita ja irrottautumista maailmansotien kurjuudesta ja tuhosta. Autoistunut ja vaurastunut kaupunkilaisväki vastasi Alppien raikkaan ilman, alppihiihdon, kelkkailun ja vaellusten kutsuun. Talviurheilulajit vetivät puoleensa myös urheilutapahtumien yleisöä. Tämä

väki tarvitsi hotelleja ja majataloja, joiden toivottiin edustavan kodikasta ja perinteistä arkkitehtuuria.

Alppien loma-arkkitehtuuri olikin pitkään melko kliseistä: ehdoton osa repertuaaria olivat harjakatot, kukkasten ryöpyt parvekkeilla, puulla verhoillut tuvat ja ruokasalit, raskaat ja koristeelliset puuhuonekalut ja pulleat höyhenpeitot. Alppikylien tyyppillistä romanttista arkkitehtuuria on lainattu Suomea myöten. Tosin silloin kun Lapin niin sanottu käkikelloistaminen alkoi, vuoristomaiden vieraanvaraisuus puitteineen oli jo ajat sitten alkanut muodostua tyystin toisenlaiseksi. Yksi suunnanmuuttaja oli Peter Zumthorin suunnittelema Valsin kylpylä.

Perinteistä ja laadusta tinkimättä

Claudia Millerin ja Hannes Bäuerlen kaksikielinen teos *Alpenorte / Alpine Retreats* esittelee uuden sukupolven alppihotelleja ja -majapaikkoja. Kirjoittajat ovat keskustelleet majapaikkojen omistajien ja arkkitehtien kanssa. Neljästä maasta on nostettu esiin yhteensä 25 esimerkkiä.

Pension Briol -hotellin valtteja ovat hiljaisuus ja huikaisevat maisemat. Kokemuksen kruunaavat unet niityllä kuivatuissa lakanoissa.

TARJA NURMI

AIKOJEN SAATOSSA MATKAILIJOIDEN ODOTUKSET OVAT MUUTTUNEET, MUTTA PERINTEISTÄ JA SEUDULLISUUDESTA EI SILTI OLE TARVINNUT LUOPUA.

Kirjan alkuosassa kerrotaan vuoristoalueiden matkailun ja majoitusihanteiden historiasta. Lisäksi luodaan silmäys uudenlaiseen yrityskulttuuriin, perheyrikyisiin ja rohkeisiin rakennuttajayrittäjiin sekä tämän vuosituuhannen arkkitehtuuriin. Aikojen saatossa matkailijoiden odotukset ovat muuttuneet, mutta perinteistä ja seudullisuudesta ei silti ole tarvinnut luopua.

Alppimatkailun nykyisen tyyllä yksi edelläkävijä on Italian puolella sijaitseva Pension Briol -hotelli, jonka valtteja ovat hiljaisuus, sijainti noin 1 300 metrin korkeudella, alkuperäisyys ja hienostuneen riisuttu tyyli. Bauhaus-henkinen päärakennus on säilynyt 1920-luvulta muuttumattomana, mutta pienen kävelymatkan päässä alempana sijaitseva Haus Settari on äskettäin kokenut kasvojenkohotuksen.

Paikan erikoisuus on yökerhojen, baarien, televisioiden, taustamusiikin ja autopaikkojen puute. Sen sijaan alueella voi vuoden lämpimänä aikana vaellella, lueskella, syödä hyvää ruokaa, seurustella vakituisten ja satunnaisten vieraiden kanssa – sekä nauttia häikäisevän kauniista Dolomiittien panoraa- masta ja suloisista unista niityllä kuivatuissa lakanoissa.

Kirjassa on myös luksusta, terveellisyttä ja iltamyöhän seuraelämää tarjoavia esimerkkejä uusista tai uudistetuista hotelleista. Näissä yhtenä eturivin arkkitehtina on Matteo Thun. Mukana on paitsi chalet-tyyppisiä majapaikkoja myös eksklusiivisia kohteita. Usein sisustuksissa on nykyaikaisuudesta huolimatta myös perinteisiä elementtejä. Joidenkin sisustuksissa ovat edelleen mukana perinteiset kolomaiset nukkumiskaapit sekä kamiinat ja lehmäntaljat. Minimalistisempaa suuntausta edustaa Hotel Pupp Italian Brixenissä.

Kirjan majapaikoista olisi monella suomalaisella rakennuttajalla ja majoitusalan yrittäjällä oppimista – joko selkeän, ympäristöön ja sen kulttuuriin sopivan arkkitehtuurin, omintakeisen konseptin tai hinnoittelun puolesta. Esimerkiksi upealla paikalla sijaitsevassa puurakenteisessa Monte Rosa Hüttessä voi yöpyä muutamalla kymmenellä eurolla, ja hienoimmassakin kohteissa kahden hengen huone mahtavine näköaloineen irtoaa noin 200 eurolla.

Tarja Nurmi

Hannes Bäuerle & Claudia Miller: *Alpenorte / Alpine Retreats. Edition Detail 2014. 184 sivua.*

MAKSUTON YHTEISILMOITUS SAFALAISILLE eduskunta-vaaliehdokkaille

SAFA tarjoaa kaikille safalaisille eduskuntavaaliehdokkaille maksuttoman yhteisilmoitustilan helmikuun *Arkkitehti uutisissa*. Pyydämme ehdokkaita toimittamaan seuraavat tiedot **2.2. mennessä** osoitteeseen au@safa.fi:

Nimi
Paikkakunta
Ammatti
Puolue
Vaaliteema
Painokelpoinen kuva

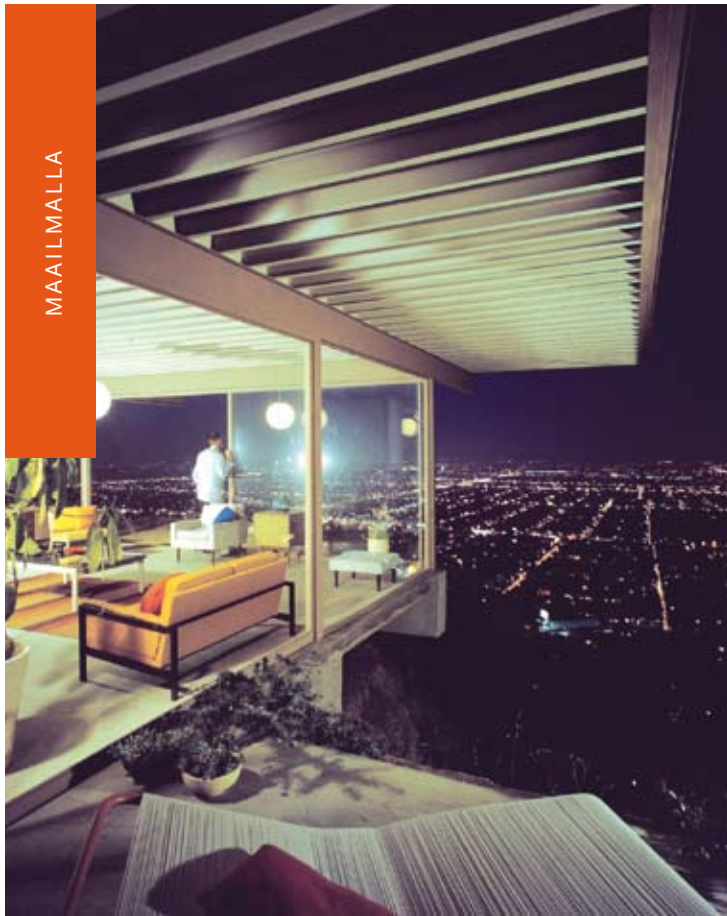
Koostamme tietojen pohjalta myös vaalisivun SAFAn verkkosivuille www.safa.fi.

TULEVIA KOULUTUKSIA

- 03.02. ArchiCAD sisustussuunnittelussa 4 pv, Espoo
- 04.02. ArchiCAD 18:n uudet ominaisuudet 1 pv, Tampere
- 05.02. ArchiCAD ekotehokkaassa suunnittelussa 1 pv, Espoo
- 13.02. ArchiCADin Muutostyökalu ½ pv, Internet
- 24.02. ArchiCAD 18:n uudet ominaisuudet 1 pv, Espoo
- 24.02. Cinema 4D -peruskurssi 2 pv, Espoo
- 26.02. Tietomallintaminen ja IFC 1 pv, Espoo
- 03.03. Muunne-, Kuori- ja Monilapekatto-työkalut 1 pv, Espoo
- 10.03. ArchiCAD-peruskurssi 4 pv, Espoo
- 13.03. Energia-analyysi ½ pv, Internet
- 19.03. ArchiCAD 18:n uudet ominaisuudet 1 pv, Oulu
- 25.03. ArchiCAD 18:n uudet ominaisuudet 1 pv, Turku
- 27.03. Artlantis ½ pv, Internet

Katso lisää: www.mad.fi

Vasemmalla: Julius Shulmanin kuvat ovat osaltaan luoneet mielikuvaamme sotien jälkeisestä Los Angelesista. Alla: Stephen Shoren kuvat ovat ehkä jopa hauskempia nyt kuin neljäkymmentä vuotta sitten. Viereisellä sivulla: Bernd ja Hilla Becherin kuvat irrottavat kohteensa kontekstista ja pelkistävät ne rakenteiksi ja muodoiksi.

250 syytä mennä Tukholmaan

Huippusuositettu näyttely marssittaa esiin hengästyttävän määrän valokuvia arkkitehtuurin ja valokuvauksen historiasta ja suhteesta – kaiken kaikkiaan 250 valokuvaa eri puolilta maailmaa ja erilaisista kohteista.

Valokuvaus on historiansa ensi metreistä saakka ottanut usein aiheekseen arkkitehtuurin – ja näin tekemällä se on myös vaikuttanut arkkitehtuuriin. Tieto uusista tui- lista ja ideoista levisi nopeasti ja laajalle nimenomaan valokuvien muodossa. Vaikka internet on muuttanut radikaalisti valokuvien leviämisen ja niiden katselun tapaa, valokuvilla on edelleen tärkeä merkitys – ne luovat yhä merkittävällä tavalla käsitystämme arkkitehtuurista.

Lontoon Barbicanissa on ollut tammikuuhun saakka esillä huippusuositettu näyttely *Constructing Worlds: Photography and Architecture in the Modern Age*. Valokuvauksen ja arkkitehtuurin suhdetta käsittelevä näyttely siirtyy keuhällä Tukholman Arkitektur- och Designcentrumiin (Arkdes).

Valokuvat mielikuvien rakentajina

Näyttely alkaa **Berence Abbottin** valokuvilla 1930-luvun New Yorkista. Pariisissa **Man Ray**la oppinsa saanut Abbott kuvaa kasvavaa suurkaupunkia runollisesti. Hänen valokuvansa tallettavat koko kaupungin yksittäisiin kuviin. Ne asettavat rinnatusten suurkaupungin ja näennäisen merkityksettömät yksityiskohdat: kuivuvat pyykki ja mainostaulujen taustapuolel- le ovat Abbottille yhtä lailla osa New Yorkia kuin pilvenpiirtäjät ja öiset kaupunkinäkyvät niiden katoilta.

Abbottia seuraavat **Walker Evansin** 1930-luvun yhdysval- laista maaseutua dokumentoivat valokuvat. Evansin kuvat tun- tuvat karussa yksinkertaisuudessaan järkkymättömiltä. Kau- pungin sijaan pääosan saa naapurusto, katu ja ennen kaikkea talo, joka oli Evansin kuvaamien pikkukaupunkien elämän pää- yksikkö. Evans kuvaa jokaisen kohteensa siten, että sen keskei- set ominaisuudet tulevat parhaiten esiin. Useimmissa hänen kuvaamisissaan pientaloissa kuisti, pääsisäänkäynti ja julkisivu yksinkertaisesti ovat talojen ainoa ominaisuus.

” VAIKKA INTERNET ON MUUTTANUT RADIKAALISTI VALOKUVIEN LEVIÄMISEN JA NIIDEN KATSELUN TAPAA, VALOKUVILLA ON EDELLEEN TÄRKEÄ MERKITYS – NE LUOVAT YHÄ MERKITTÄVÄLLÄ TAVALLA KÄSITYSTÄMME ARKKITEHTUURISTA.

Siinä missä Abbottin kuvat ovat osaltaan muokanneet mie- likuvaa sotien välisestä New Yorkista ja Evansin kuvat taas maalais-Amerikasta, **Julius Shulmanin** kuvat ovat merkittävä osa länsirannikon ja sotien jälkeisen Yhdysvaltojen kuvastoa. Ne ovat rakentaneet mielikuvaa sotien jälkeisestä länsiranni- kon modernismista sekä siihen liittyvästä elämästä uima-altai- neen, cocktaileineen, kauniine naisineen ja näiden kodin- koneineen.

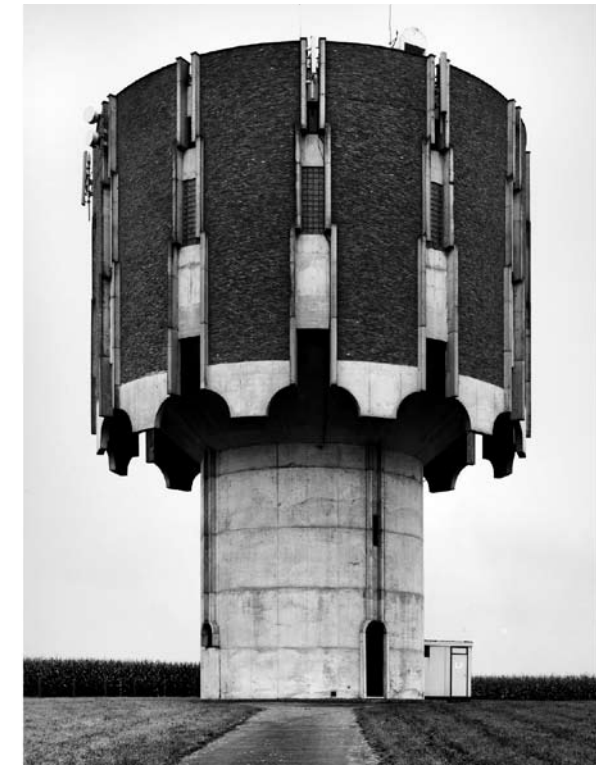
Näkymät osana arkkitehtuuria

Seuraavaksi näyttely esittelee valikoiman **Lucien Hervén** va- lokuvia **Le Corbusierin** Chandigarhin kaupungista Intiassa. Hervé tuntuu olevan vahvimmillaan kuvatessaan valon ja varjon keskinäistä leikkiä, mikä toimii yhdessä Le Corbusie- rin arkkitehtuurin geometrian kanssa. Hervén valokuvissa tila on usein pelkistetty osaksi kuvan geometriaa. Vain rakennus- ten liittyessä niistä aukeaviin maisemiin tulee kuviin mukaan tilan tuntu. Tämä on mitä luultavimmin ollut Le Corbusierin suoran ohjeistuksen tulosta, minkä puolesta puhuvat hänen skissinsä.

Hervéstä siirrytään **Ed Ruschan** ilmakuviin parkkipaikoista ja kaupunkia lakonisesti dokumentoiviin valokuvakirjoihin. Nämä tuovat mukaan uusia tilan käsittämisen tapoja: ilma- kuvan ja kollaasin, joka rakentaa kuvan kokonaisuudesta osa kerrallaan. **Bernd ja Hilla Becherin** kuvat teollisuusrakennuk- sista puolestaan irrottavat kohteensa täysin niiden kontekstis- ta ja pelkistävät ne vain muodoiksi ja rakenteiksi.

Nykyisen verkkokulttuurin tuotos

Valokuvaajien ja arkkitehtien lista on vaikuttava. Edellisten lisäksi linssin molemmilta puolilta löytyvät muiden muas- sa **Iwan Baan**, **Aldo Rossi**, **Thomas Struth**, **Andreas Gursky** ja **Daniel Libeskind**. Toisaalta on estetiikaltaan, ironialtaan ja

satunnaisuudeltaan juuri nyt ajankohtaiselta tuntuja kuvia, kuten **Stephen Shoren** postikorttien tyylillä parodioivat kuvat, ja toisaalta taas on runsaasti kuvia, jotka kuvaavat toisenlai- sia rakennettuja ympäristöjä, kuten hylättyjä slummeja Etelä- Amerikassa ja Afrikassa sekä hylättyjä monumentteja Aasias- sa. On vähän kaikkea, ja etenkin kaikkea sellaista, mikä tällä hetkellä puhuttaa.

Näyttely on kokoelma ensiluokkaisia valokuvia, mutta sy- vempää sanomaa siinä ei ole – sellaista etsiessään päätyy um- pikujaan. Se herättää enemmän hämmennystä kuin oikeita kysymyksiä, saati sitten vastauksia. Valokuvia kuitenkin yhdis- tää eräänlainen trendikkyys. Valtaosa kuvista on tunnettuja, ja monet niistä ovat viime aikoina kiertäneet erilaisissa verkko- medioissa ja blogeissa. Esimerkiksi Evansin, Ruschan ja Beche- rien valokuvat ovat arkkitehtuuriblogien lempilapsia.

Näyttely noudattaakin nykyisen verkkokäyttäjätymisen lin- jaa: valokuvasta hypähdetään toiseen linkkien klikkailun ta- voin, jolloin kuvien tulkinta jää omalle vastuulle.

Markus Lähteenmäki
Kirjoittaja on nuori taidehistorioitsija, joka asuu ja työskentelee Lontoossa.

KUVAT: TATU AHLROOS

Hollannin asunto- ja toimisto-suunnittelu kaltevalla pohjalla

Toisen maailmansodan pommituksissa pahoin kärsineeseen Rotterdamiin on muodostunut yksi Euroopan näyttävimmistä kokoelmista pilvenpiirtäjiä ja Erasmusillan kaltaista monumentaalisuutta. Innokas rakentaminen on kantanut hedelmää myös asumisen ja kaupunkitilan ennakkoluulottomassa suunnittelussa.

Uusin esimerkki Rotterdamin rohkeasta asuntosuunnittelusta on kaupungin keskustassa sijaitseva valtava kaupapahalli Markthal Rotterdam. Mielenkiintoisen siitä tekee se, että asunnot on sijoitettu kaupapahallin kuperaa holvikaarta muistuttaviin seiniin. Yli 200 asunnosta jännittävimmät sijaitsevat kaaren huipulla: toisella puolella asuntoa on tilava terassi ja toisella vinot ikkunat, joista voi katsoa alas markkinoille.

Hallista ulos astuttaessa huomio kiinnittyy laakean torin laidalla sijaitseviin keltaisiin rakennelmiin. Kyseessä on 40 kappaletta hollantilaisen arkkitehdin **Piet Blomin** suunnittelemaa kuutiotaloja, joista ensimmäiset rakennettiin Helmondin kylään vuonna 1977. Rotterdamin kuutiot valmistuivat vuonna 1984.

Inspiraatio taloihin syntyi puihin rakennetuista majoista. Talomoduulit ovat kuution muotoisia, mutta Blom on haastanut perinteisen muodon kääntämällä kuution seisomaan nurkallaan ja kallistamalla seinäpinnat 45 asteen kulmaan. Ratkaisu korostaa muodon ilmavuutta ja luo mielikuvan esimerkiksi kädestä kohti pöydän pintaa singotusta pelinopasta.

Hedelmällinen ajatusleikki

Yksi moduuleista on muutettu talomuseoksi, joten tilaa pääsee tutkimaan talon asukasta leikkien. Tavallisesta poikkeavien ja siten usein liiankin helposti tuomittavien ratkaisujen kohdalla juuri heittäytyminen on paras tapa löytää oma mielipiteensä. Itseäni jäi sisätilan jaossa ja ratkaisussa vaivaamaan pyrkimys tavanomaisiin ihanteisiin pohjan ja asumisen luonteesta. Myös kuutiota halkovien rappusten sijoittelu vei liikaa tilaa rakennuksen sydäimestä, ja huomio kohdistui pieniin ikkunoihin kuution nurkissa. Tämä ratkaisu toisaalta korostaa rakennusten avautumista ympäristöönsä.

Mielenkiintoisinta kuutiotaloissa onkin niiden sijainti kaupunkitilassa. Kuutiot on sijoitettu katedraalin viereisen aukion

ja meren väliin, ja ne asettuvat juna-, metro- ja autotien päälle. Kuutioryhmän sisälle jää suojainen pikkuputiikkeja sisältävä sisäpiha, jonne tullaan moniaskelmaisia, huomaamattomasti sijoitettuja rappusia pitkin. Meren puolella kuutiot sijaitsevat kaupungin historiaan viittaavan satama-altaan vieressä, vastapäätä vuonna 1989 rakennettua Hollannin ensimmäistä pilvenpiirtäjää.

Sisätiloissa aistittava jännite jatkuu siis kaupunkirakentamiseen saakka – sekä meren yli. Toimivan pohjaratkaisun sijaan konsepti tarjoaakin ajatusleikin, jonka hedelmiä voi hyödyntää asutosuunnittelussa ilman 45 asteen kallistustakin.

Neofuturistinen kalteva toimisto

Amsterdamin puolestaan oli alkutalvella esillä mielenkiintoinen näyttely *The end of sitting*. Se esitteli RAAAF-arkkitehtien ja visuaalisen suunnittelija **Barbara Visserin** konseptin tulevaisuuden toimistosta, jonka motto julistaa luopumista istumisesta. Toimiston kaikki pinnat on kallistettu. Tällä ratkaisulla

pyritään lisäämään ihmisten liikkumista ja lieventämään ennalta staattisesta könöttämisestä aiheutuvaa jäykkyyttä ja kipuja. Erilaisena työasentona tarjotaan myös pystyasennossa kuminauhoihin nojaamista.

Arkkitehti **Erik Rietveld** kertoi erään suuren kansainvälisen yrityksen maajohtajan käyneen tutustumassa näyttelyyn. Seuraava vaihe olisikin viedä projekti käytäntöön, jolloin sen todellinen kansanterveydellinen hyöty pääsisi koetukselle. Tarkoituksena on Rietveldin mukaan myös pyrkiä sijoittamaan vastaava rakennelma jonnekin ulkotilaan, jolloin mahdollisimman moni pääsisi testaamaan sitä.

Tatu Ahlroos

Viereisellä sivulla: Markthal Rotterdamin hevosenkenkää muistuttava pääty (vas.) ja Rotterdamin kuutiotalo (oik.).

Alla: The end of sitting -näyttely Looiersgracht 60 -galleriassa Amsterdamin.

KOTIMAA

TAMMI-HELMIKUU

26. ja 29.1.2015 klo 17–20
Hetki kriittikkona

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.
Laiturilla puidaan Helsingin uutta yleiskaavaa. 26.1. aiheena ovat keskinen ja pohjoinen Helsinki ja 29.1. läntinen Helsinki. Keskustelevaan voi kuitenkin tulla kaikista alueista ja aiheista.

• laituri.hel.fi

28.1.2015 klo 17–19

Ekosysteemi ja kaupunki

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.
Kaupunkiluonto tarjoaa välttämättömiä ekosysteemipalveluita ihmisille. Miten luonto ja ihminen mahtuvat asumaan rinnakkain kaupungissa? Asiantuntijat esittelevät mm. ekosysteemipalveluiden huomioimista kaupunkisuunnittelussa. Tilaisuus on avoin ja maksuton.

• laituri.hel.fi

3.2.2015 klo 13–18

Arkkitehtuurin päivä

Helsingin kaupungintalon juhlasali, Pohjoisesplanadi 11–13, Helsinki.
Alvar Aallon syntymäpäivänä järjestetään avoin Arkkitehtuurin päivän seminaari, jonka teemana on "Välitilat – The spaces in between". Seminaarin yhteydessä julkistetaan vuoden 2015 Alvar Aalto -mitalin voittanut arkkitehti. Paikkoja on rajallisesti. Lisätietoa ja ilmoittautuminen osoitteessa:

• www.archinfo.fi

11.2.2015 klo 17–19

Asukkaat tekevät kestävän kaupungin

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.
Luonnonvarat ja muut resurssit huonevat. Kohtuullistaminen ja yhteisöllisyys korostuvat, ja materiaalin kulutus korvaantuu henkisillä arvoilla. Mitä tämä tarkoittaa rakentamisessa? Tilaisuus on avoin ja maksuton.

• laituri.hel.fi

13.2.2015 klo 10–17

Italia la bella – Italian arkkitehtuurin vaikutus Suomessa

Turun yliopiston päärakennus, luentosali I, Yliopistonmäki, Turku.
Tämänvuotisen Erik Bryggman -seminaarin pääesiintyjä on tohtori Silvia Micheli University of Queensland's

School of Architecturesta. Seminaarin järjestää Bryggman-säätiö. Tilaisuus on avoin kaikille kiinnostuneille tutkijoille, asiantuntijoille ja opiskelijoille. Tarkempi ohjelma, ilmoittautumisohteet ja lisätiedot osoitteessa:

• www.bryggman.fi

25.2.2015 klo 17–19

Uusiutuvat energiamuodot rakennetussa ympäristössä

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.
Päästöjä tulisi leikata 80 % vuoteen 2050 mennessä. Uusiutuville energiamuodoilla tulisi korvata fossiilenergia. Kuinka tempu tehdään? Onko se mahdollista, ja mitä se maksaa? Tilaisuus on avoin ja maksuton.

• laituri.hel.fi

NÄYTTELYT

TAMMI-HELMIKUU

–31.1.2015

Pohjoista luontoa

Alvar Aallon ateljee, Tiilimäki 20, Helsinki.
Olli Lehtovuoren valokuvanäyttelyssä tarkastellaan luonnon ja arkkitehtuurin läheistä suhdetta kiehtovien valokuvien välityksellä. Sosiaaliseen asuntorakentamiseen erikoistunut Lehtovuori on työskennellyt oman suunnittelutoimistonsa lisäksi mm. Alvar Aallon seutusunnittelutoimistossa Rovaniemellä ja ympäristöministeriössä.

• www.alvaraalto.fi

–28.2.2015

Yleiskaavan infokulma

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.
Vastavalmistunut yleiskaavan luonnos esittää, miten Helsinki voisi kasvaa 250 000 asukkaalla vuoteen 2050 mennessä. Infokulmassa laajan sisälön voi ottaa haltuun muutamassa minuutissa. Esillä on tärkeät teemat – kaupunkibulevardit, verkostokaupungit ja laajeneva kantakaupunki. Yleiskaavoittajat ovat tavattavissa 2.–5.2. ja 9.–12.2. klo 15–18.

• laituri.hel.fi

–31.3.2015

Unelmat paremmasta maailmasta

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.
Näyttely tutkii rakennetun ympäristön ja luonnon välisiä vuorovaikutussuhteita ja esittelee valonpilkkuna kestävän rakentamisen kohteita yh-

dyskuntasuunnittelusta pientaloihin ja viherkatoista korjausrakentamiseen – sekä taidetta.

• laituri.hel.fi

30.1.–17.5.2015

Postmodernismi 1980–1995

Designmuseum, Korkeavuorenkatu 23, Helsinki.

Näyttely esittelee laajasti postmodernismia suomalaisesta näkökulmasta arkkitehtuurissa, muotoilussa, populaarikulttuurissa ja taiteessa. Esillä on myös kansainvälisiä vaihteita ja toimijoita.

• www.designmuseum.fi

5.–28.2.2015

Jouni Kaipia: Istumapaikkoja – kuvia olemisesta

Galleria Laterna Magica, Rauhankatu 7, Helsinki.

Näyttelyssä esitellään valokuvia ihmisistä ja arkkitehtuurin arkkityypeistä ympäri maailmaa.

• www.laterna.net

26.2.–elokuu 2015

Pauno Pohjolainen

Didrichsenin taidemuseo, Kuusilahdenkuja 1, Helsinki.

Näyttelyssä esitellään Pauno Pohjolan elämäntyötä 1980-luvulta tähän päivään. Pohjolainen on saanut Pohjoismaiden suurimman taidepalkinnon Ars Fennican vuonna 1997 ja Pro Finlandian vuonna 2005. Näyttelyn avaa Eeva Ahtisaari. Kuvamateriaalia ja lisätietoja taiteilijasta löytyy osoitteesta:

• www.paunopohjolainen.net

ULKOMAAT

–1.3.2015

Alvar Aalto – Second Nature

Vitra Design Museum, Weil am Rhein, Saksa.

Alvar Aallon elämään ja työhön keskittyvä näyttely esittelee rakennusten pienoismallien ja alkuperäispiirustusten lisäksi huonekaluja, valaisimia sekä lasiesineitä. Mukana on teoksia myös muilta nimekkäiltä taiteilijoilta, kuten Alexander Calderilta ja Jean Arpilta.

• www.design-museum.de/en/information.html

ARKKITEHTUURIMUSEO
FINLANDS ARKITEKTURMUSEUM
MUSEUM OF FINNISH ARCHITECTURE

ti–su 11–18 ke 11–20
Kasarmikatu 24 Helsinki
puh. 09 85675100

sisäänpääsy 8/4/0 €
yhteislippu Designmuseon
kanssa 12 €

mfa.fi
Facebook
Twitter

NÄYTTELYT MUSEOSSA

Tervetuloa avajaisiin tiistaina 3.2. klo 18!

KANSALAISTEN KAUPUNKI
EUROOPAN KAUPUNKITILAPALKINTO 2014
ISO NÄYTTELYALI 4.2.–15.3.2015

Näyttely esittelee European Prize for Urban Public Space -palkinnolla huomioituja esimerkkejä julkisten tilojen kohennuksista eri puolilta Eurooppaa. Paikallisosio sukeltaa kotimaahan esitellen kaupunkiaktiivien toimintaa Helsingissä.

Europe City Seminar – Schools as Public Spaces

Ke 4.2.2015 klo 14–18, Arkkitehtuurimuseo
Puhujina mm. Judit Carrera, Centre de Cultura Contemporània de Barcelona ja Matevz Celik, Museum of Architecture and Design, Ljubljana.
Vapaa pääsy / pientä tarjoulua / englanninkielinen
Tutustu seminaariohjelmaan: www.mfa.fi

Tulossa helmikuussa luentosarja julkisen kaupunkitilan teemoista

ALVAR AALTO –MITALI 2015
PIENI NÄYTTELYALI 4.2.–1.3.2015

Alvar Aalto -mitali on suomalaisen arkkitehtuurin kunnianosoitus, joka myönnetään nykyisin kolmen vuoden välein arkkitehdille, joka on merkittäväällä tavalla ansioitunut luovan arkkitehtuurin alalla.

Arkkitehtuurin päivän seminaari

Alvar Aalto -mitalin voittanut arkkitehti julkaistaan Arkkitehtuurin päivän seminaarissa Helsingin kaupungintalon juhlasalissa 3.2.2015 kello 13–18. Pohjoisesplanadi 11–13, Helsinki. Arkkitehtuurin päivän seminaarin tuottavat yhdessä Alvar Aalto -säätiö, Arkkitehtuurimuseo, Suomen Arkkitehtiliitto SAFA ja Arkkitehtuurin tiedotuskeskus. Tilaisuuteen on vapaa pääsy. Ilmoittautuminen, katso: www.archinfo.fi

Seuraa ajankohtaisia tapahtumia
www.mfa.fi

ELX, Espanja. "Punoslaakso", 2011–2013. Euroopan kaupunkitilapalkinto 2014. Kuva: Jesus Granada

Näyttely on toteutettu
Euroopan unionin tuella osana
Europe City -hanketta

ANNE HAATAINEN

Guggenheim kerran vielä

Viiime vuonna tähän aikaan käytiin *Helsingin Sanomien* mielipidesivuilla vilkasta keskustelua Guggenheim-museon kilpailusta ja rakennukselle varattavasta sijoituspaikasta. Päätinpä minäkin pistää lusikkani soppaan ja lähetin *Hesariin* oheisen kirjoituksen. Sitä ei kuitenkaan julkaistu. Tyyliä taisi olla väärä – ei hän vakavasti otettavaa arkkitehtuurikilpailua sovi vähellä moisella huumorilla!

Nyt kilpailuprosessissa on suvantovaihe. Guggenheimin markkinointiosasto vetää henkeä, suomalaiset osanottajat nuolevat haavojaan, ja jatkoon päässeet kilpailijat koettavat kirkastaa museon konseptia – mikä se sitten lieneekin. Tässä yksi vaihtoehto!

Sataman kaunotar

Helsingin Sanomissa 15.1.2014 julkaistussa kirjoituksessaan arkkitehti **Perti Solla** toteaa, ettei arkkitehtuurikilpailu sovi Guggenheimin keppihevoseksi. Sellaisena kilpailua kuitenkin käytetään. Arkkitehtuurikilpailu nimittäin pyhittää tarkoituksen. Vaikka kukaan ei varsinaisesti sitoudu mihinkään, kilpailu sitouttaa projektiin kuin huomaamatta sekä järjestäjät että osanottajat. Se myös manifestoi hanketta, ja voittajaehdotuksesta saadaan havainnollinen ja markkinoitava tuote.

Arkkitehtuurikilpailulla haetaan ympäristöön sopivaa museosuunnitelmaa, joka toivon mukaan myös kirkastaa Guggenheim-brändiä. Vastaus näihin toiveisiin on itsestään selvä: rakennetaan Guggenheim-laiva.

Laiva istuu luontevalla ja täydentävällä tavalla ranta-maisemaan. Sitä voi halutessaan siirrellä laiturissa kulloisenkin kaupunkikuvakäsityksen mukaan. Omaleimaisesti toteutettuna laiva puhaltaisi Guggenheim-brändiin

”Helsingin hengen”. Yksinkertaiset tarinat myyvät hyvin.

Laivaratkaisulla on monia etuja. Rantatontin kalliit perustamiskustannukset jäävät pois. Ilmastonmuutoksen mukanaan tuoma merenpinnan nousu ei tule aiheuttamaan ongelmia. Ja tietenkin museolaiva rakennetaan Suomessa, telakkateollisuutemme kaipaa tilauksia.

Rantatontille pystytetään vain kevyt suomalaista puuosaamista viestivä sisäänkäyntipaviljonki, josta kävijät ohjataan laivaan. Muu osa tontista varataan turistibusseille, joita ennusteiden mukaan tulee läheltä ja kaukaa.

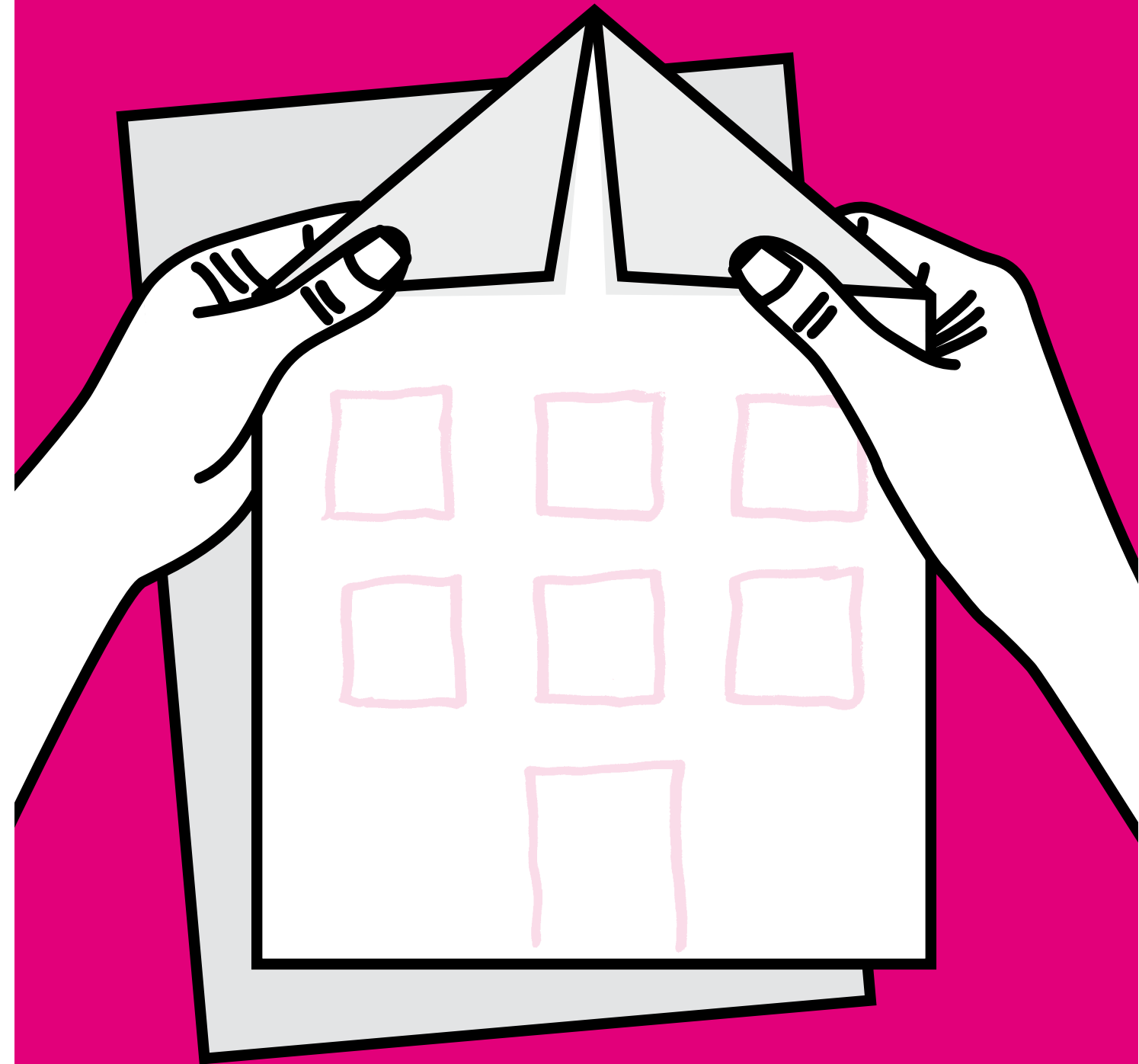
Museon tilakonsepti voisi hyvinkin olla sama kuin keskushallin ympärille rakentuissa ruotsinlaivoissa. Perinteitäkin löytyy: vuonna 1959 New Yorkin Manhattanille valmistuneessa Guggenheim-museossa näyttelytilat kiertävät ympyränmuotoista keskushallia.

Rannalle tulisi tietenkin pystyttää pari design-nostokurkea, joilla näyttelykontit nostettaisiin museolaivan ruumaan. Nostureita voitaisiin käyttää myös suurten modernien mobiiliteosten killutteluun vetten päällä. Näin käytäisiin samalla tervetullutta dialogia vastarannan maailmanpyörän kanssa.

Modernin museolaivan tulisi tuoda myös jonkinlaista historiallista profiilia Kaupunginlahden maisemaan. Niinpä se pitäisikin varustaa purjein. Takila koottaisiin aurinkokeräimistä, jotka kääntyvät automaattisesti lämmönlähdettä kohti.

Tervetuloa Guggenheim-museon tuliterä keulakuva: uusiutuvan energian puhtoinen pursi. Astu laivaan!

Osmo Lappo

ARKKITEHTIPÄIVÄT
 "PITKIN POIKIN"
 Jyväskylä 22.–23.5.2015 • www.safa.fi

TARJA NURMI

Entinen VPK:n ravintola, nykyisin nimeltään Pompier, tarjosi sympaattiset puitteet keskustelulle. Keskustelemassa vasemmalta alkaen Mari Koskinen, Erko Aarti, Mikko Reinikainen, Arja Lukin ja Kimmo Lintula.

Arkkitehtuurikilpailuja puimassa

HESA-SAFAn pikkujouluissa puitiin SAFAn arkkitehtuurikilpailutoimintaa ja sen kehittämistä otsikolla *Suuri teemailta arkkitehtuurikilpailuista.*

Keskustelun panelisteiksi oli kutsuttu **Erko Aarti** AOR architecturesta, SAFAn kilpailusihteeri **Mari Koskinen**, **Kimmo Lintula** K2S:sta, **Arja Lukin** Vantaan tilakeskuksesta ja **Mikko Reinikainen** Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastosta. Keskustelun puheenjohtajana toimi HESA-SAFAn puheenjohtaja **Kirsti Rantanen**.

Mari Koskinen kertoi liiton toimista kilpailujärjestelmän parantamiseksi ja markkinoinniseksi ja totesi, että kilpailut voisivat olla hieman luonnosmaisempia – niitä on pyrittykin keventämään. Yksi esimerkki on ollut Tampereen Musiikkiakatemian kilpailu. Vantaallakin niin sanottuja suppeita kilpailuja on pidetty hyvänä ideana – niissä erottuvat parhaat työt ja niiden avainideat. Myös arvosteluperusteissa on tällöin muistettava painottaa avainideoita.

Kimmo Lintula kertoi, että K2S-toimisto sai alkunsa yleisen arkkitehtuurikilpailun voitosta. Ensimmäinen palkinto irtosi Stadionin itäkatsomosta. Siihen oli laitettu kolmen hengen kesken noin 900 työtuntia.

Erko Aarti toivoi parannusta osallistumismahdollisuuksiin: kutsukilpailuihin on mahdotonta päästä mukaan pienillä näytöillä. Nykyinen tilanne turhauttaa ennen kaikkea nuoria toimistoja: kutsukilpailuihin ei päästä mukaan, ja tarjouskilpailuihin ei ole riittävästi referenssejä.

Mikko Reinikainen ehdotti kaksivaiheisille kilpailuille kevyempää ykkösvaihetta. Mari Koskisen mukaan osa tilaajista pelkää kuitenkin saavansa valtavasti ehdotuksia, jos ohjelma ja asiakirjat ovat kovin keveitä.

Ennakkoluulot rajoittavat

Kyselyjen mukaan noin 90 prosenttia liiton jäsenistä pitää kilpailutoimintaa tärkeänä ja kilpailuinstituutiota tarpeellisena. Tilaajille järjestetyn kyselyn mukaan esimerkiksi SAFAn nimeä-

miin tuomareihin ollaan tyytyväisiä. Tyytyväisiä ollaan myös siihen, että kilpailun järjestäminen ei suinkaan ole kallista ja että se jopa nopeuttaa asioiden kulkua.

Yleisten asenteiden todettiin kuitenkin tilaajien puolella olevan tiukassa: arkkitehtien uskotaan tekevän itselleen monumentteja ja valitsevan kalliita ratkaisuja. Lintula totesi Siipoon Enter-koulun olleen suppean kutsukilpailun tulos, ja rakennus saatiin aikaiseksi noin 1 500 euron tavoiteneliöhintaan. Laatu voidaan siis saada, vaikka tiukassa budjetissa pysytäänkin – tavoitteet on vain asetettava jo kilpailuvaiheessa.

Yleisten kilpailujen ja kutsukilpailujen välimuotoja toivottiin. Tässä viitattiin esimerkiksi Kaisa-kirjastosta järjestettyyn kilpailuun: siihen osallistui 10 referenssien mukaan valittua ja 20 arvalla mukaan päässyttä kilpailijaa, jolloin mukaan osui myös nuoria toimistoja. Lopputulosta pidetään erittäin onnistuneena.

Monipuolinen keskustelu sivusi myös Guggenheim-kilpailua. Arkkitehti **Pertti Solla** totesi Guggenheim-kilpailun tapaisten mediahakuisten kilpailujen tuhoavan suomalaista hyväksi havaittua systeemiä.

TILAAJILLE JÄRJESTETYN KYSELYN MUKAAN ESIMERKIKSI SAFAN NIMEÄMIIN TUOMAREIHIN OLLAAN TYYTYVÄISIÄ.

Keskustelu kilpailuista lienee tarpeen: median rivitoimittajille, yleisöstä puhumattakaan, ei ole välttämättä selvää edes se, mistä kilpailuissa kulloinkin on kyse. Tämän päivän median tapa julkistaa vain voittaja ei myöskään synnytä laajempaa keskustelua. Liitto pyrkii vastaamaan kilpailuista saamaansa palautteeseen. Ilahduttavaa on se, että vuodesta 2015 on tulossa vilkas kilpailuvuosi yleisten kilpailujen osalta. Myös HESA-SAFAn avoimille keskustelutilaisuuksille on luvassa jatkoa.

Tarja Nurmi

EUROPAN 13

EUROPAN on joka toinen vuosi järjestettävä kansainvälinen arkkitehtuurikilpailu nuorille, alle 40-vuotiaille ammattilaisille.

EUROPAN 13 käynnistyy 2.3.2015 ja kilpailuaikaa on 30.6. asti.

Tutustu Suomen kilpailukohteisiin:

www.europan.fi
www.facebook.com/EuropanFinland

VALMISTAUDU!

TIEDEKULMAN uusi tuleminen

Helsingin yliopisto järjesti kutsukilpailun hallintorakennuksensa peruskorjauksen ja Tiedekulman uudistuksen suunnittelusta. Yliopistonkatu 4:n kiinteistön kilpailun voitti Arkkitehtitoimisto JKMM ehdotuksellaan *Yo!*, joka vastasi parhaiten kehittyvän yliopiston tarpeita.

Helsingin yliopisto avasi ensimmäisen Tiedekulmansa designpääkaupunkivuonna 2012. Tieteen tuominen katu- tasolle oli suuri menestys, ja toimintaa päätettiin jatkaa.

Arkkitehti **Toivo Korhosen** suunnittelema yliopiston hallintorakennus valmistui vuonna 1977. Rakennus on kokonaisvaltaisen peruskorjauksen tarpeessa. Arkkitehtuurikilpailulla päätettiin hakea korjaukselle ja uudistuvalla Tiedekulmalle uudet suunnitelmat ja tekijät. Tavoitteena oli uudenlainen, rento matalan kynnyksen kohtaamispaikka yliopistolaisille ja kaupunkilaisille.

Kilpailussa ei ollut yksityiskohtaista tilaohjelmaa, vaan tavoitteena oli muokata rakennuksen pohjakerrokset monikäyttöiseksi toiminta- ja vierailukeskukseksi. Lisäksi kerrokset 3–6 rakennetaan toiminta-ajatusta tukevien yritysten toimitiloiksi, joiden erilliskäyttö tuli huomioida suunnitelmissa.

Kilpailuun ilmoittautui 47 tahoa, joista mukaan pääsi referenssien ja arvannon perusteella kolme kilpailijaa ja arvannon tuloksena toiset kolme, yhteensä siis kuusi kilpailijaa: Anttinen

Oiva Arkkitehdit ja Kuudes kerros, Arkkitehtitoimisto K2S, Arkkitehtitoimisto Laatio, Jeskanen–Repo–Teränne Arkkitehdit, Arkkitehtitoimisto JKMM sekä Vahanen-yhtiöiden Eduarch ja Arkkitehtitoimisto Innovarch.

Merkittävä kaupunkiympäristö

Tiedekulma kuuluu Senaatintorin valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kaupunkiympäristöön. Arvioinnissa kiinnitettiin erityistä huomiota siihen, että rakennus sijoittuu yliopiston keskeisten merkkirakennusten yhteyteen.

Rakennusten keskinäisessä hierarkiassa ei pidetty luontevana liioitella peruskorjattavan hallintorakennuksen kaupunkikuvallista painoarvoa, vaan rakennuksen tulisi korjauksen jälkeenkin säilyttää alisteinen asema yliopiston päärakennukseen ja Porthaniaan nähden. Parhaimmissa ehdotuksissa saavutettiin arvokkaan kaupunkirakennuksen yleisilme tyylikkäästi vanhaa korjaamalla ilman, että tarvittiin täydellistä muodonmuutosta.

Kaupunkikuvallisesti parhaimmissa ehdotuksissa oli huomioitu hyvin keskustarakennuksille tyypilliset ominaispiirteet, alimpien kerrosten avautuminen katutilaan, välikerrosten umpipintojen ja aukotusten keskinäinen hierarkia sekä yhtenäinen kattokorkeus. Katutaso avautuminen näyteikkunamaisesti sekä jalankulkuyhteydet Porthaniaan ja päärakennukseen olivat luontevia. Erityisen onnistuneena pidettiin Tiede-

” VOITTANEESSA EHDOTUKSESSA 1970-LUVUN ANKEAKSI KOETTU BETONIARKKITEHTUURI ON UUDISTETTU AVAAMALLA TILOJA ROHKEASTI ULOSPÄIN SEKÄ INHIMILLISTÄMÄLLÄ MATERIAALIMAAILMAA LUONNONKIVELLÄ, RAPPAUKSELLE JA PUULLA.

Vasemmalla: Voittanut ehdotus *Yo!*, ensimmäisen kerroksen pohjapiirros. Uusien, kohti Porthaniaa ja päärakennusta avautuvien kulkuväylien varrella on työtiloja ja näyteikkunoita.

Alla: Näkymä Porthaniasta kohti Yliopistonkatu 4:ää. Toritilojen sarja yhdistää uudistetun rakennuksen Porthaniaan.

Julkisivu Fabianinkadulle.

TUOMARISTO

Helsingin yliopiston toimialajohtaja **Anna-Maija Lukkari**
 Helsingin yliopiston kiinteistöjohtaja **Teppo Salmikivi**
 Helsingin yliopiston yliarkkitehti **Eija Vuori**
 Helsingin yliopiston viestintäjohtaja **Kirsti Lehmusto**
 Helsingin yliopiston markkinointiviestintäpäällikkö **Tanja Paananen**
 arkkitehti **Sarlotta Narjus** (kilpailijoiden valitsema)

Asiantuntijat

Aalto-yliopiston professori **Jarmo Suominen**
 Kaupunkisuunnitteluviraston arkkitehti **Anne Karppinen**
 Helsingin yliopiston hallintojohtaja **Esa Hämäläinen**
 Helsingin yliopiston apulaisjohtaja **Aimo Hämäläinen**
 Helsingin yliopiston projektipäällikkö **Henri Jyrkkäranta**
 Helsingin yliopiston rakennuttajainsinööri **Hannu Honkanen**
 Helsingin yliopiston Unisportin liikuntajohtaja **Mika Suikki**
 arkkitehti **Satu Juvanen** (sihteeri)

VOITTAJA Yo!

Arkkitehtitoimisto JKMM

Tekijät

Arkkitehdit SAFA **Asmo Jaaksi**, **Teemu Kurkela**, **Samuli Miettinen** ja **Juha Mäki-Jyllilä** sekä arkkitehti **Teemu Toivio**.

Työryhmä

Arkkitehdit SAFA **Edit Bajsz**, **Kristian Forsberg** ja **Kirsti Larja** sekä sisustusarkkitehdit **Rami Lehtimäki** ja **Päivi Meuronen**.

Rakennesuunnittelu: **Ilkka Mikkola**, Ramboll
 LVI-suunnittelu: **Mika Reinikainen**, Granlund

kulman sisäänkäyntien sijoittamista Yliopistonkadun puolella Porthanian aukiota vahvistavasti.

Historiallisesti hienoon paikkaan rakennettaessa kilpailijoiden olisi kuitenkin toivottu esittäneen myös laajoja näkymiä, joista olisivat käyneet ilmi liittymät naapurirakennuksiin ja vanhan empirekeskuksen pitkiin aukio- ja katutiloihin.

Täydentävä korjausrakentaminen erittäin vaativaan kaupunkiympäristöön osoittautui hankalaksi, ja useista hyvistä oivalluksista huolimatta yksikään ehdotus ei täysin vastannut asetettuja tavoitteita. Parhaiten tässä onnistui ehdotus *Yo!*, jonka takaa paljastui Arkkitehtitoimisto JKMM.

Uusi Tiedekulma ottaa rakennuksen haltuunsa

Voittaneessa ehdotuksessa *Yo!* on muokattu aikakaudelleen tyypillisestä virastorakennuksesta alkuperänsä tunnustava mutta keskustaympäristöön sopeutuva arvorakennus. 1970-luvun ankeaksi koettu betoniarkkitehtuuri on uudistettu avoimalla tiloilla rohkeasti ulospäin sekä inhimillistämällä materiaali- ja luonnonkivellä, rappauksella ja puulla.

Tiedekulman sisääntulot avautuvat hyvin Porthanian aukion ja Fabianinkadun päärakennuksen suuntaan. Ne ohjaavat myös Unisportin liikuntatilojen ihmisvirrat osaksi rakennuksen pääliikennevirtaa. Kluuvin kauppakeskukseen esitetyt yhteydet tuovat hyvän lisän jalankulku yhteyksiin.

Katettu piha vaikuttavine kattovaloineen luo sisäisen tori- aukion, joka on komea jatkumo yliopiston sisätilojen historialliseen sarjaan. Karkeat betonipinnat yhdistettynä lämpimään puuhun saavat aikaan laadukkaan ja kestävä sisätilan, joka antaa myös vapauksia sisällöllisen toiminnan muutoksille.

Uudistus on varmaotteinen, mutta se vaatii vielä työstöä. Liian suuret katutasen sisäänvedot koettiin paitsi rakenteellisesti vaikeiksi myös varjostaviksi ja käytöltään ongelmallisiksi.

Tiedekulman toiminnan kannalta on olennaista, että tulevat käyttäjät pitävät rakennusta kiinnostavana, inspiroivana ja houkuttelevana. Voittajaehdotuksessa tilaratkaisut viestivät haltuun otettavista monipuolisista tiloista, joiden uskotaan tarjoavan parhaat edellytykset tulevaisuuden toiminnalle.

Sarlotta Narjus

KILPAILUKALENTERI

YLEISET KILPAILUT

Kouvolan keskustakorttelit
 Kuopion Mölymäen alue
 Jätkäsaaren peruskoulu ja Busholmens grundskola
 Pietarsaaren Siikaluodon alue
 EUROPAN 13

ALOITUS
 4.11.2014
 16.1.2015
 2/2015
 3/2015
 2.3.2015

SISÄÄNJÄTÖ
5.2.2015
8.5.2015
4/2015
5/2015
30.6.2015

SISÄÄN JÄTETYT YLEISET KILPAILUT

Lapin keskussairaalan laajennus, 1. vaihe

3.3.2014

9.6.2014

KUTSUKILPAILUT

Pukimäen Isopellontien SUTA -kilpailu
 HUS: Traumakeskus-Syöpäkeskus uudisrakennus
 Nokian keskusta, ilmoittautumishakemukset 3.2.2015

1.12.2014
 3/2015
 3/2015

10.2.2015
6/2015
6/2015

Julkisiin hankintoihin liittyvät kilpailut

HILMA: www.hankintailmoitukset.fi, SIMAP: simap.europa.eu

Ajantasainen kilpailuinfo www.safa.fi -> kilpailut

Riihi-talo.

Puolan juutalaisten historian museo.

Mies van der Rohe -palkinnosta kilpailee kuusi suomalaiskohdetta

Euroopan komissio ja Fundació Mies van der Rohe -säätiö julkistivat joulukuussa luettelon 420 työstä, jotka kilpailevat Euroopan unionin vuoden 2015 Mies van der Rohe -nykyarkkitehtuuripalkinnosta. Joukossa on kuusi suomalaisten suunnittelemaa kohdetta.

Listalle päässeet suomalaiskohteet ovat vastavalmistunut **Kuopion kaupunginteatterin peruskorjaus ja laajennus** (Arkkitehtitoimisto ALA), **Arctian pääkonttori** Helsingissä (Arkkitehtitoimisto K2S), **Gösta-paviljonki** Mäntässä (MX_SI architectural Studio ja Huttunen-Lipasti-Pakkanen Arkkitehdit), **Riihi-talo** Alajärvellä (Oopeaa / Anssi Lassila), **Café Birgitta** Helsingissä (Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli) sekä **Puolan juutalaisten historian museo** Varsovassa (Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki).

Euroopan unionin ja Barcelonan kaupungin sopimuksella vuonna 1987 perustettu 60 000 euron palkinto on Euroopan huomattavin arkkitehtuuripalkinto, joka myönnetään joka toinen vuosi jollekin kahden edellisvuoden aikana toteutetulle hankkeelle. Palkinnon tarkoituksena on antaa tunnustusta erinomaisista saavutuksista rakennustaiteen alalla.

Palkinnon aiemmin voittaneiden rakennusten joukossa ovat muun muassa Harpa-konserttitalo Reykjavikissa, Neues Museum Berliinissä ja Norjan kansallisopperatalo Oslolla.

Opinnäytetyölle tunnustusta

Vuoden 2015 palkintoon sisältyy uutuus Young Talent Architecture Prize (YTAP), joka on Euroopan parhaalle opinnäytetyölle myönnettävä tunnustus. Tekijöille tarjotaan mahdollisuutta verkostoitua pääpalkinnon voittajan, finalistien ja Emerging Architect Award -voittajan kanssa. Ensimmäisen YTAP-palkinnon voittaja valitaan noin 40 eurooppalaisen yliopiston lukuvuoden 2014–2015 opiskelijoiden joukosta.

Myös tuomariston kokoonpanossa on tapahtunut muutos: tästedes siihen kuuluu myös korkean tason arkkitehtuuria edistänyt rakennuttaja. Ensimmäisenä tässä tehtävässä toimii MPreisn toimitusjohtaja **Hansjörg Mölk**, joka on antanut paikallisille ja eurooppalaisille arkkitehteille lukuisia toimeksiantoja supermarkettien rakentamiseksi Itävaltaan. Osa näistä on ollut ehdolla palkinnon saajiksi, kuten **Rainer Köberlin** ja **Astrid Tschapellerin** suunnittelema Wenssin supermarketti sekä **Dominique Perraultin** Wattensin supermarketti.

Lisätietoja: www.miesarch.com

Vuoden 2015 ehdokkaiden ja finalistien valinnasta vastaavat

Aktiivisesti ammattiaan harjoittavat arkkitehdit:

Cino Zucchi, palkintolautakunnan puheenjohtaja, osakas, Cino Zucchi Architeti, Milano
Margarita Jover, osakas, Aldajover architecture and landscape, Charlottesville ja Barcelona
Lene Tranberg, osakas, Lundgaard & Tranberg Arkitekter, Kööpenhamina
Peter L. Wilson, osakas, Bolles + Wilson, Münster
Arkkitehtuurikriitikko:

Li Xiangning, apulaisdekaani, College of Architecture & Urban Planning, Tongjin yliopisto, Shanghai
Arkkitehtuurikriitikko ja palkinnon ohjausryhmän edustaja:

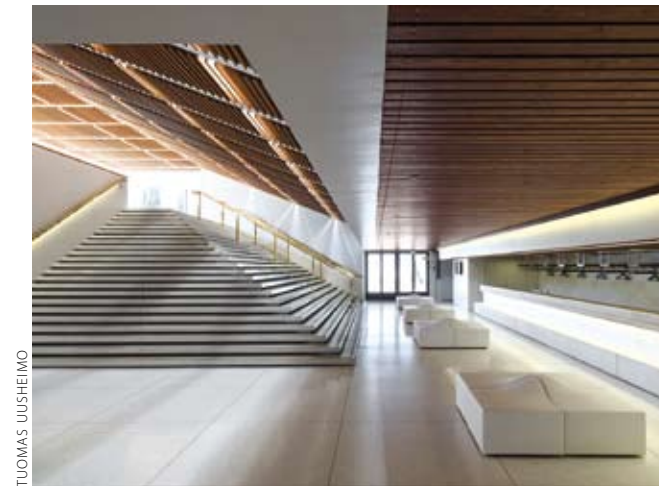
Tony Chapman, Head of Awards, RIBA, Lontoo
Laadukasta arkkitehtuuria edistänyt rakennuttaja:
Hansjörg Mölk, toimitusjohtaja, MPreis, Völs

Café Birgitta.

Gösta-paviljonki.

Kuopion kaupunginteatteri.

Arctian pääkonttori.

Rakentamisen Ruusut jaettu

Helsingin rakennuslautakunnan vuotuinen tunnustus-palkinto, Rakentamisen Ruusu, jaettiin tammikuussa jo 20. kerran.

Tämän vuoden palkinnon saivat peltiseppä **Esko Kivi** ja **Etelä-Suomen Julkisivupalvelu**. Molemmat voittajat ovat ansioituneet perinteisten työmenetelmien käytössä. Nykyisillä teollisilla prosesseilla on monia etuja, mutta viime kädessä rakentamisen ja korjaamisen laatua ja onnistumista mitataan työmaalla henkilökohtaisella osaamisella ja sitoutumisella.

Esko Kivi sai palkinnon työstään entisen Teboilin pääkonttorin uudistamisessa hotellikäyttöön. Osoitteessa Bulevardi 26 sijaitsevan rakennuksen julkisivu on tehty kokonaisuudessaan uudelleen vastaamaan hotellin vaatimuksia. Arkkitehti **Sami Horto** ratkaisi asian kevyellä mutta näyttävällä sinkkipellillä verhotulla rakenteella. Haasteellinen muoto edellytti sekä ulkonäkönsä että kestävyytensä puolesta osaavaa peltiseppäntöytä. Julkisivun onnistumisessa ratkaisevaan asemaan nousi Kivi, jonka perinteiset peltiseppäntaidot ovat saaneet ilmeensä modernissa rakennuksessa.

Etelä-Suomen Julkisivupalvelu on puolestaan tehnyt vuosien ajan onnistuneesti julkisivukorjauksia eri-ikäisiin ja -tyylisiin helsinkiläisiin rakennuksiin. Yritys toteutti vuoden 2014 aikana muun muassa kaksi onnistunutta terastipintaisen julkisivun korjausta töölöläisiin funkistaloihin (Töölöntorinkatu 11 ja Töölönkatu 52). Yritys on omaksunut vanhoja julkisivuja korjattaessa tarvittavan pitkäjänteisyyden tutkimalla kerrostuneita pintakäsittelyjä ja etsimällä oikeita värisävyjä tai rappausten pinnastruktuureja.

Kunniamaininnat yhteisöllisyydelle

Palkinnon lisäksi jaettiin kolme kunniamainintaa. Ensimmäinen kunniamaininta annettiin yksilöllistä ja yhteisöllistä asumista tukevalle kaupunkientalojen rakennuskokonaisuudelle Helsingin Alppikylässä. Palkitut kohteet ovat Asunto Oy Alppitähti ja Asunto Oy Laukkukuja 6. Maininnan saivat arkkitehdit **Pentti Raiski** ja **Katariina Rautiala** POOK Arkkitehtitoimistosta. Lisäksi kokonaisuuden mahdollistaneen asemakaavan laatineet kaavoittaja **Matti Visanti** ja hankkeiden aikana kaavoittajana toiminut **Sakari Pulkkinen** saivat kunniamaininnan Alppikylän

alueen uutta luovasta kaavoituksesta, jossa tavoitteeksi on asetettu identiteetiltään selkeästi erottuva, viihtyisä ja parhaita eurooppalaisia perinteitä uudistava asuinalue.

Toinen kunniamaininta annettiin Siilitien metroaseman arkkitehtisuunnittelijalle **Tom Cederqvistille** Cederqvist & Jäntti Arkkitehdit -toimistosta. Rakennuksen näennäisen yksinkertainen mutta eloisa interiööri on samalla myös julkisivu, joka asettuu liikenne- ja autokauppaympäristönsä elegantisti.

Kolmannen kunniamaininnan sai Kiinteistö Oy Töölön Kylätalo Hietsun aktiivit **Hannu Haukanhovi** ja **Liisa Tarjanne** sekä pääsuunnittelija, arkkitehti, TkT **Heikki Kukkonen**. Jo menetetyksi arvioitu ja hyljeksitty paviljonkirakennus on muuttamassa yhteisöllisyyden, perinteen ja käsityön merkeissä kaupunkilaisten tulevaisuudeksi ja tapahtumatilaksi.

Bulevardi 21

Töölöntorinkatu 11

KUVAT SARI VERTIÖ

ark

ARKKITEHTI | FINNISH ARCHITECTURAL REVIEW

Kesäkuussa ilmestyvä numero 3/2015 esittelee **pientaloja**. Ehdotuksia julkaistavista kohteista pyydetään lähettämään **28.2.** mennessä päätoimittajalle, **jorma.mukala@ark.fi**. Sopiva aineisto on sijaintikartta, pohjapiirustus (+ leikkaus) ja muutama valokuva (näyttöresoluutio). Valituista kohteista pyydetään julkaisukelpoinen aineisto huhtikuussa.

Tilastotietoa SAFAn tasa-arvokyselystä

Oppivuonna 2014 toteutettuun SAFAn tasa-arvokyselyyn saatiin 487 vastausta. Vastaajista naisia oli 60 % ja kansallisuudeltaan ulkomaalaisia 2,1 %. Tarkempi analyysi kyselyn tuloksista tulee helmikuun *Arkkitehti-uutisiin*. Seuraavaksi esitellään lyhyesti tilastotietoja vastauksista.

Kysely oli jaettu kahteen ryhmään: palkansaajat sekä yrittäjät/ammattiharjoittajat. Ilmeisesti tasa-arvoasiat koskettavat enemmän palkansaajia, sillä valtaosa vastauksista (74,5 %) tuli heiltä. Ammattiharjoittajien ja freelancereiden osuus oli 7,8 % ja työnantajien 17,7 %.

Ikäryhmistä suurin oli vuosina 1948–1957 syntyneet, joita oli vastaajista kolmannes. Opiskelijoita oli 8,1 %.

Palkansaajavastaajista suurin osa (44,6 %) työskenteli yksityisessä arkkitehtitoimistossa. Kunnilla, kaupungeilla ja maakuntaliitoissa palkansaajista työskenteli 26,2 %. Esimiesasema saa nähtävästi kiinnostumaan tasa-arvokysymyksistä, sillä heitä oli kolmannes vastanneista palkansaajista.

Vastanneista yrittäjistä 64,7 % työskenteli uudisrakentamisen, 18,8 % pääasiassa korjausrakentamisen ja 5,9 % yhdyskuntasuunnittelun parissa.

Mistä yhdyskuntasuunnittelijan leipä lähtee?

KUVAT: JOUKO RIIPINEN

Yhdyskuntasuunnittelu uudistuu, mikä tarjoaa nuorille ammattilaisille ja opiskelijoille kiinnostavia ja uudentyyppisiä tehtäviä. Yhdyskuntasuunnittelun seura YSS ry järjesti sen kunniaksi ensimmäiset yhdyskuntasuunnittelun rekrytointimessut.

Yhdyskuntasuunnittelijat ovat yleensä moniosaajia, joilla on myös hallussaan jonkin alan erityisosaamista. Kaupunkien kehittäminen on yhtä lailla luovaa maankäytön ja paikkojen suunnittelua kuin arjen organisointia ja paikkojen brändäämistäkin. Toiminta on paljolti myös yhteistyötä. Varsinkin pienillä paikkakunnilla ei ole aina ollut helppoa löytää ammatillisesti päteviä ihmisiä yhdyskuntasuunnittelijoiksi.

Jotta nuoret yhdyskuntasuunnittelijat ja työnantajat löytäisivät toisensa entistä paremmin, Yhdyskuntasuunnittelun seura YSS ry järjesti Otaniemen Urban Millissä ensimmäiset yhdyskuntasuunnittelun rekrytointimessut teemalla *Mistä leipä lähtee?*. Seura avasi näin räppänäitä uudelle toimintamuodolle. SAFA oli tapahtumassa mukana yhteistyökumppanina.

Messuilla vieraili parisataa kiinnostunutta kävijää. Työnantajat edustivat niin pääkaupunkiseutua, kehyskunnat, keski-suuret kaupungit kuin myös alan merkittävät konsulttitoimistot ja järjestöt. Vauhdikkaat Pecha Kucha -puheenvuorot valottivat työnantajien monipuolista toimintaa ja mahdollisuuksia alan tehtävissä.

Yhdyskuntasuunnittelijoiden muuttuvaa toimintakenttää pöyhivät yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutusryhmän edustajat Aalto-yliopistosta sekä nuorten suunnittelijoiden Uusi kaupunki -kollektiivi, osakeyhtiömuotoinen pienten toimistojen liittouma. Uusia mahdollisuuksia löytyy kansainvälisistä nuorten suunnittelijoiden verkostoista, joissa jo työskennellään globaalisti, ja uusia voimavaroja taas nuorista, jotka osaavat myös verkostoitua.

Nouseva sukupolvi sai arvokkaita vinkkejä siihen, mihin suunnata omat askeleensa, kun taas työnantajat pääsivät profiloitumaan nuorten mielissä. Lupaavat messut jäivät tuskin viimeisiksi.

Hilkka Lehtonen

TkT, arkkitehti SAFA

Yhdyskuntasuunnittelun seuran YSS ry:n varapuheenjohtaja

Uusia tuulia hallitukseen

S AFA:n vuosi 2015 käynnistyi uuden puheenjohtajiston vetämänä. Uutena puheenjohtajana kautensa aloitti TKT, arkkitehti **Leena Rossi**, ja varapuheenjohtajiksi valittiin TKT, arkkitehti **Christer Finne** ja arkkitehti **Janne Teräsvirta**.

Hallituksen uusina jäseninä aloittivat arkkitehdit **Mika Rajala**, **Eva Haggren** ja **Maarit Kaipainen**. Hallituksen jäseninä jatkavat edelleen arkkitehdit **Arja Lukin**, **Panu Lehtovuori**, **Daniela Grotenfeldt**, **Heikki Riitahuhta**, **Suvi Huttunen** ja **Esa Kauppi**.

Esittäytymispuheessaan Rossi sanoi haluavansa ajaa arkkitehtien asiaa kolmella kärjellä: *avoimuudella, jäsenyydellä ja aikaansaavuudella*. Työpaikassaan Jyväskylän yleiskaavapäällikkönä tarmokkaana toiminnan naisena tunnettu Rossi tuo varmasti positiivista energiaa liiton toimintaan.

Kolme vuotta puheenjohtajan pestiä hoitanut **Esko Rautiola** jätti paikkansa haikein mutta myös helpottunein mielin. Kulunut jakso oli mielenkiintoinen mutta ajoittain myös raskas rakennusarkkitehtiväantöineen. Positiivisia pilkahduksia taas toi erityisesti arkkitehtuurin näkyvyyden parantuminen.

” JÄSENALOITE TARJOAISI KENELLE TAHANSA SAFALAISALLE MAHDOLLISUUDEN TEHDÄ ALOITE JA KERÄTÄ SEN TUEKSI KYMMENEN NIMEÄ, JOLLOIN ALOITE ETENISI HALLITUKSEN KÄSITTELYYN.

– Arkkitehtuuri on ollut hyvässä nosteessa: näkyvimpinä teemoina ovat olleet Guggenheim Helsinki -kilpailu, Uusi kaupunki -kollektiivin tv-näkyvyys ja viimeisimpänä Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon saama hyvä julkisuus ulkomaita myöten, Rautiola totesi.

Uudistuksia sääntöihin

Opiskelijatoiminta ja yhteydet kiltoihin ovat ilahduttavasti parantuneet vuosi sitten aloittaneen opiskelija-asiamiehen, **Noora Laakin**, ansiosta. Paikallis- ja alaosastojen muodostamiseen on tulossa muutos, jonka myötä uuden alaosaston voi perustaa myös muut kuin varsinaiset jäsenet. Näin myös opiskelijoille on tarjolla entistä aktiivisempi rooli liiton toiminnassa ja vaikuttamisessa. Mielenkiinnolla jäämme odottamaan, saako SAFA uuden Opiskelija-SAFA-alaosaston.

Liittovaltuuston ensimmäisen käsittelyn läpäisi myös muutama muu sääntömuutos, joiden tavoitteena on muun muassa lisätä jäsenistön aktiivisuutta. Esimerkiksi jäsenaloite tarjoaisi kenelle tahansa safalaiselle mahdollisuuden tehdä aloite ja kerätä sen tueksi kymmenen nimeä, jolloin aloite etenisi hallituksen käsittelyyn.

Myös vaalijärjestykseen hyväksyttiin muutos, jonka myötä jo seuraava, tämän vuoden syksyllä käytävä liittovaltuustovaali tullaan käymään pelkästään sähköisenä. Lisäksi listalla oli liiton jäsenyседellytysten tarkistaminen ammattipätevyysdirektiivin päivitystä vastaavaksi. Kaikki sääntömuutokset tulevat vielä keväällä 2015 liittovaltuuston toiseen käsittelyyn ennen niiden voimaantuloa.

Liittovaltuuston jäseniä: opiskelijaedustajat Milja Tuomivaara ja Taavi Tenhu sekä arkkitehti Juha Luoma.

PAIVI VIRTANEN

” MYÖS VAALIJÄRJESTYKSEEN HYVÄKSYTTIIN MUUTOS, JONKA MYÖTÄ JO SEURAAVA, TÄMÄN VUODEN SYKSYLLÄ KÄYTÄVÄ LIITTOVALTUUSTOVAALI TULLAAN KÄYMÄÄN PELKÄSTÄÄN SÄHKÖISENÄ.

Ammatillista edunvalvontaa leimaa alkaneena vuotena erityisesti EU:n ammattipätevyysdirektiivin, hankintadirektiivin sekä rakennuslain uudistusten jalkauttaminen käytäntöön. Hakemusten määrä vapaaehtoisten pätevyysien tunnustamiseksi on kasvanut jatkuvasti, mikä tulee kuormittamaan yhä enemmän Fisen pätevydentoteamislautakuntaa.

Rakennusarkkitehtikoulutus käynnistyi viime syksynä neljässä ammattikorkeakoulussa. Ammattiaan pohtiville nuorille on hyvin tärkeää välittää rakennusarkkitehti amk -tutkinnon ja arkkitehtitutkinnon eroja. Tähän tarpeeseen vastataan tammikuussa julkaistulla arkkitehdiksi.fi-sivustolla, jonka ovat koostaneet yhteistyössä SAFA, ATL, arkkitehtikoulut ja Arkkitehtuurin tiedotuskeskus. Myöhemmin sivustoa laajennetaan, jotta voidaan levittää tietoa arkkitehdin ammatin laaja-alaisuudesta suurelle yleisölle.

Arkkitehtuurin Finlandiasta jokavuotinen perinne

Arkkitehtuurin Finlandia -palkinto sai laajaa julkisuutta kotimaassa ja ulkomailla. Sen järjestämiskustannukset verottivat kuitenkin liiton viime vuoden tulosta. Tästä huolimatta liittovaltuusto piti julkisuutta niin arvokkaana asiana, että palkinnon jakamisesta päätettiin tehdä vuosittainen traditio. Seuraava Arkkitehtuurin Finlandia -palkinto jaetaan ensi syksynä.

Vuoden 2014 taloutta rasitti osaltaan myös arkkitehtuurikilpailujen tuotteistamisprojekti. Se on kuitenkin erittäin tarpeellinen investointi kilpailujen markkinoinniseksi ja paketoimiseksi tilaajien tarpeita vastaaviksi. Kilpailusihteeri **Mari Koskinen** esitteli tuotevalikoimasta ensimmäisenä lanseerattavan kilpailupalvelun, jonka nimeksi tulee SAFA Pikkumusta. Sen etuina ovat muun muassa kiinteä hinta ja nopeus – jopa kutsukilpailuun verrattuna. Seuraavat palvelutuotteet lanseerataan kuluvan vuoden aikana uudella www.arkkitehtuurikilpailut.fi-verkkosivustolla.

Vuoden 2015 jäsenmaksuksi vahvistettiin 486 euroa. Maksu nousee 7 euroa edellisestä vuodesta.

Päivi Virtanen

Puhuttua

S AFA sai vuoden 2015 alkajaisiksi uuden puheenjohtajiston. Puheenjohtajana aloitti Jyväskylän yleiskaavapäällikkö ja pitkään liiton luottamustoimissa vaikuttanut arkkitehti **Leena Rossi**. Mediaa kiinnosti uutisessa etenkin se, että Rossi on perinteikkään liiton historiassa kolmas naispuolinen puheenjohtaja. Rossi on päässyt paikallisen median valokeilaan hiljattain myös toisesta syystä: kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti vuosia valmistellun Jyväskylän yleiskaavan, jota Rossi on leipätyössään luotsannut.

YLE uutisoi (8.12.) otsikolla **Leena Rossi SAFAn johtoon**: ”Puheenjohtajuutta Rossi arvostaa etenkin, koska SAFA on jo 122 vuotta vanha liitto ja sillä on ollut monia tunnettuja puheenjohtajia, muuan muassa **Alvar Aalto** ja **Elieel Saarinen**. Jyväskylällä on erinomaisen hyvä maine ympäristön laatuun panostavana kaupunkina, joten tämä on myös meriitti Jyväskylälle. Tällä on iso merkitys minulle, Jyväskylälle ja naisille rakennusalalla, summaa Rossi.”

Rakennuslehti uutisoi (8.12.) otsikolla **SAFAn uudeksi puheenjohtajaksi Jyväskylän yleiskaavapäällikkö Leena Rossi**: ”Rakennetun ympäristön arvostuksen nostamiseksi tarvitaan avointa keskustelua ja kunnianhimoista yhteistyötä valtion ja kuntien päättäjien, rakennus- ja kiinteistöalan vaikuttajien, lainsäätäjien, järjestöjen, asukkaiden ja yritysten kesken. SAFA haluaa olla tässä työssä aktiivisesti mukana nostamalla ensi vuoden teemakseen vuorovaikutuksen, Leena Rossi linjaa.”

Keskisuomalainen uutisoi (11.11.) otsikolla **Jyväskylän yleiskaava tulee takapihalle – tältä se näyttää**: ”Valtuusto hyväksyi yksimielisesti vuosia valmistellun Jyväskylän uuden yleiskaavan. Sen tärkeimpiä painopisteitä on täydennysrakentaminen, mikä on herättänyt kaavaprosessin aikana runsaasti keskustelua ja vastustusta. Olemassa olevan kaupunkirakenteen tiivistäminen ei miellytä kaikkia, ja muun muassa virkistysalueiden säilymisestä on oltu huolissaan. Lisäksi yleiskaava muun muassa ohjaa maaseudun rakentamista aiempaa tarkemmin kyläkeskuksiin eli niin kutsuttuihin 'kylähelmiin'.”

Italialais-suomalaisen yhteistyön tekijä

Italialainen professori **Antonello Alici** vastaanotti Suomen Italian-suurlähetystössä Suomen Leijonan ensimmäisen luokan ritarimerkin tunnustuksena koulutusyhteistyöstään Suomen kanssa.

Antonello Alicin yhteistyö erityisesti Aalto-yliopiston arkkitehtuurin historian professuurin kanssa on jatkunut vuodesta 1994 saakka: ensin Pescaran yliopiston, sittemmin Anconassa sijaitsevan Marchen polyteknisen yliopiston kautta. Yhteistyö on saanut jatkuvasti uusia muotoja. Alici on löytänyt otaniemeläisten arkkitehtipiskelijöiden tutkittavaksi Abruzzon vuoriston syrjäisiä pikkukaupunkeja: Corfinion, Pettorano Sul Gizion, Ascoli Picenon. Materan luolakaupungissa taas järjestettiin vuonna 2012 kolmen italialaisen yliopiston ja Aalto-yliopiston arkkitehtuurin laitoksen kahden professuurin yhteinen workshop.

Erasmus-opettajavaihdon puitteissa Alici on luennoinut Otaniemessä kansainvälisestä art nouveausta ja Italian modernismista. Vuonna 2013 Alici järjesti roomalaisessa Accademia di San Lucan instituutissa seminaarin *Italy and the Nordic architects*, joka saattoi yhteen monta kymmentä pohjoismaista ja italialaista arkkitehtuuritutkijaa.

Kansainvälistä Pietilä-tutkimusta

Keväällä 2014 Accademiassa järjestetty seminaari *Raili and Reima Pietilä, Unsettled Architecture* puolestaan esitteli kolme nuorta Pietilä-tutkijaa: espanjalaisen Dipolin arkkitehtuurista väitelleen **Moisés Royon**, italialaisen Pietilästä kirjan julkaiseeseen **Andrea Nastrin** sekä väitöskirjaa valmistelevan **Kristo Vesikansan**. Tilaisuutta kommentoi Accademiain maineikas johtaja, professori **Paolo Porthoghesi**.

Alici on toiminut epävirallisena Suomen-lähettiläänä Italiassa myös julkaisemalla teoksen *Architettura contemporanea in Finlandia* sekä levittämällä ajankohtaista Suomi-tietoutta Cultfinlandia-verkkosivuilla.

Vesi, graniitti ja metsämaisemat vangitsivat

Alici on väsymätön verkostoituja ja erinomainen suhteiden ylläpitäjä. Miksi hän on kiinnostunut juuri Suomesta? Tätä Alici perusteli kiitospuheessaan.

– Taival kohti Suomea on ollut pitkä, mutta vain maantieteellisesti. Vastaanotto ja ystävällisyys, jonka olen saanut, on ollut rikasta ja tunteisiin vetoavaa. Ystävyys ja vieraanvaraisuus on ollut tunnerikasta ja täynnä yllätyksiä.

Suomen Italian-suurlähettiläs **Petri Tuomi-Nikula** (vas.) luovutti Suomen Leijonan ensimmäisen luokan ritarimerkin **Antonello Alicille**.

– Elämän tiellä on valittava paikkoja, joissa sielu löytää tilaa, harmoniaa ja yhteisymmärrystä. Olen huomautta mutta nopeasti valinnut ja omaksunut Suomen toiseksi maakseni. Olen pikku hiljaa uppoutunut sen kulttuuriin, etsinyt juuria. Vesi, graniitti ja metsämaisemat, valo, joka korostaa näitä maisemia, ovat vanginneet minut.

– Haluan ilmaista kiitollisuuteni käyttäen suomen kieltä. Tosin jouduin pyytämään pientä apua... Tämä on merkinä siitä, että minulla on vielä päämääriä saavutettavana.

Aino Niskanen

Aalto-yliopiston arkkitehtuurin historian professori

Cultfinlandia-verkkosivut löytyvät osoitteesta www.cultfinlandia.it.

Tallenne Pietilä-seminaarista löytyy osoitteesta

www.accademiassanluca.eu/it/news/id/1872/international-seminar-br-raili-and-reima-pietila.

Pienoismallitoimisto HELIÖVAARA
www.jaakkoheliovaara.fi

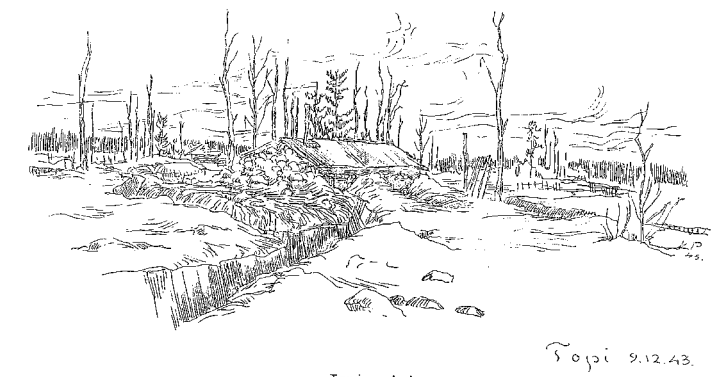
050 4337 499
CNC-työstöt

Muistumia Keijo Petäjästä

Keijo Petäjä (1919–1988) oli sodan jälkeisen suomalaisen arkkitehtipolven merkittäviä hahmoja. Vuosina 1948–1953 hänellä oli yhteinen toimisto **Viljo Revellin** kanssa. Yhteistöitä olivat muun muassa Palacen talon kilpailuehdotus, Maunulan kansanasunnot lämpökeskuksineen ja Janakkalan kunnantalo.

Tutustuin Petäjään 1960-luvulla ollessani Raision urheilukilpailun nuorempi SAFA-tuomari. Raisiosta autolla tullessamme keskustelimme Lauttasaaren kirkon tornista ja sen rististä. Minä nuorena kollegana rohkenin hiukan arvostella sitä, ja Petäjä piti minulle melkoisen luennon aiheesta.

Vuosien aikana välillämme syntyi hyvä ja kestävä ammatillinen yhteys ja ystävyys. Petäjä lähetti minulle vuonna 1978 mielenkiintoisen dokumentin, *Tilan tekijän muistoja ja muistiinpanoja*. Se oli eri painos kirjasta *Kuului jyske tykkien: vaasalainen Wuoriston patteristo jatkosodassa vuosina 1941–1944*. Vuonna 1980 sain häneltä eri painoksen *Psykoterapeuttisesta aikakauskirjasta 3, Arkkitehtuuri ja Psykoterapia* vuodelta 1977. Molemmat kirjalliset työt ovat ammatillisesti mielenkiintoisia.

Keijo Petäjän piirros: Topi-niminen tulenjohtopaikka metsäpirtissä.

Samalla ne ovat juuria Petäjän ihmisläheiselle elämäntyölle luovana arkkitehtina.

Erytisen läheisiä Petäjälle olivat punatiiliset Kuusamon julkiset rakennukset. Hän kertoi mielellään niistä ja niiden synnystä. Soitin tämän vuoden syyskuussa Kuusamoon: kunnantalon johtaja **Timo Halonen** kertoi kunnantalon olevan nyt osa Kuusamon identiteettiä ja sanoi omana mielipiteenään sen arkkitehtuurin olevan ajatonta.

Olli Lehtovuori

Viipurin kirjaston restaurointi palkittiin

Kaksikymmenvuotisen kamppailun jälkeen Viipurin kirjasto otettiin restauroituna käyttöön marraskuussa 2013.

Huhtikuussa 2014 venäläinen *Art Newspaper Russia* palkitsi projektin parhaana restaurointina Venäjällä. World Monuments Fund / Knoll Modernism Price 2014 puolestaan vastaanotettiin New Yorkissa joulukuussa 2014 MoMan täyden auditorion todistamana.

Urakka on valmis, ja lastenkirjaston eteen on istutettu Riihi-tieltä **Aallon** kotoa tuodut villiviinin taimet. Palkinto on herättänyt suurta huomiota kansainvälisillä arkkitehtuuriareenoilla.

Maija Kairamo (vas.), *Helen Rogozina*, *Tatjana Svetelnikova*, *Tapani Mustonen* ja *Alexander Batalin*. Flyygelin päällä *Art Newspaper Russian* ja *WMF Knoll Modernism Pricen* mitalit.

Jättikö kireä kilpailu suunnittelun vaille ohjausta?

Rakentamisen Laatu RALA ry:n ylläpitämän projektipalautteen mukaan suunnittelu on ammattitaitoista ja osaavaa mutta jossain määrin riittämättömästi ohjattua.

RALA-projektipalautetta on kerätty vuodesta 2008 lähtien. Sen avulla projektin osapuolet ovat voineet antaa toisilleen palautetta sekä projektin aikana että sen päätyttyä. Palaute on koettu sitä tärkeämmäksi, mitä suuremmiksi ja vaikeammin hallittaviksi projektit ovat kasvaneet. Ilman luotettavaa palautetta osapuolien on vaikea parantaa omaa toimintaansa.

RALAn järjestelmässä on kaikkiaan noin 1 700 hanketta ja noin 6 000 palautetta. Kerätystä materiaalista on nyt analysoitu sekä suunnittelijoiden saamia että antamia palautteita.

Ammattitaito kohdillaan, kustannustietämyksessä parannettavaa

Suunnittelijoiden ammattitaitoa, osaamista, toimivaa yhteistyötä ja sujuvaa tiedonkulkua pidetään hyvänä. Tätä mieltä ovat niin pääurakoitsijat, rakennuttajat kuin tilaajatkin. Osaaminen ja ammattitaito näyttävät kuitenkin osittain valuvan hukkaan, koska suunnittelun johtamiselle, suunnitelmien virheettömyy-

delle, kattavuudelle, yhteensopivuudelle ja ristiriidattomuudelle ei enää hyvää arvosanaa annetakaan. Ongelmia nähdään myös suunnittelijoiden kustannustietämyksessä.

Palautteissa on myös käsitelty erilaisia hankemuotoja. Talonrakentamisen projektimuodoista parasta palautetta saatiin asuinrakennushankkeissa, mikä onkin luonnollista hankkeiden toistuvuuden vuoksi ja siksi, että usein samat henkilöt ja työryhmät jatkavat hankkeista toiseen.

Aliurakoitsijoiden ammattitaidossa kehittämisen varaa

Suunnittelijoiden antaman palautteen mukaan yhteistyö niin pääurakoitsijoiden kuin rakennuttajien kanssa on toimivaa ja joustavaa. Samoin ollaan tyytyväisiä pääurakoitsijoiden ja rakennuttajien henkilöstön ammattitaitoon. Ongelmia on sen sijaan lähtötietojen saamisessa ja kattavuudessa, aikatauluissa, lisä- ja muutostyökäytännöissä sekä päätöksenteon kitkassa.

Pääurakoitsijan toiminnassa suunnittelijat näkevät parantamisen varaa etenkin aliurakoitsijoiden henkilöstön ammattitaidossa ja siinä, että pääurakoitsijat käyttävät liian vähän omaa ammattitaitoaan hyvien vaihtoehtoratkaisujen esittämiseen.

”

KUN LÄHES KAIKKI OSAPUOLET SAAVAT HYVÄÄ PALAUTETTA OSAAMISESTAAN JA AMMATTITAIIDOSTAAN, TUNTUU OUDOLTA, ETTÄ KRIITTISIMMÄT HUOMIOT KOHDISTUVAT SUUNNITELMIEN VIRHEETTÖMYYTEEN JA RISTIRIIDATTOMUUTEEN.

Osaaminen jää hyödyntämättä

Kun lähes kaikki osapuolet saavat hyvää palautetta osaamisestaan ja ammattitaidostaan, tuntuu oudolta, että kriittisimmät huomiot kohdistuvat suunnitelmien virheettömyyteen ja ristiriidattomuuteen. Selittyisikö tämä sillä, että suunnittelun hankintamenettelyiden vuoksi valtaosa hankkeista on sellaisia, joissa suunnittelutehtävä on saatu kovalla hintakilpailulla, jolloin suoritus on pitänyt perustaa mahdollisimman pieneen työmäärään ja tiukkaan aikatauluun? Tällöin palautteessa kiitettylle osaamiselle – oli sitä kuinka paljon tahansa – ei jää riittävästi aikaa.

Toisaalta kilpailuttaessaan suunnittelun äärimmilleen tilaa ja tavallaan jo hyväksyy nämä riskit, jotka ovat paljolti riippuvaisia suunnitteluun nimenomaan varattujen resurssien riittävydestä. Aikaa ei myöskään näyttäisi jäävän vaihtoehtojen esittämiseksi ja niiden keskinäiselle vertailulle.

Tämän palautteen valossa näyttäisi siltä, että rakentamisen äärimmilleen kiristetty ja hintakilpailu prosessi on jättänyt suunnittelijoiden lisäksi tuuliajolle myös toteuttajat.

Vesa Juola

ATL-palsta

PALSTALLA UUTISOIDAAN SUUNNITTELU- JA RAKENTAMISALAN SEKÄ JÄRJESTÖKENTÄN AJANKOHTAISISTA AIHEISTA. LISÄKSI ILMOITAMME HALLITUKSEN TÄRKEISTÄ PÄÄTÖKSISTÄ, VUOSIKOKOUKSESTA, MIELENKIINTOISISTA KURSSEISTA JA KOULUTUKSISTA SEKÄ MUISTA ALAN TAPAHTUMISTA.

JUTTUVINKIT JA PALAUTE:
TOIMISTO@ATL.FI

Suunnittelukustannukset nousivat kaksi prosenttia vuoden 2014 aikana

SKOLin ylläpitämä suunnittelukustannusten seuranta näyttää uusimmassa laskelmassaan, että suunnittelukustannukset nousivat vuoden 2014 aikana kaksi prosenttia. Tämän aiheuttivat palkkojen ja sosiaalikulujen nousu. Syksyn aikana muut kustannukset pysyivät ennallaan. Muita kustannuksia seurataan kuluttajahintaindeksin ja peruskoron muutoksilla. Suunnittelukustannusten seuranta 1/2015 löytyy osoitteesta www.skolry.fi kohdasta Asiakkaille.

Seuraava suunnittelukustannusten seurantalaskelma ilmestyy toukokuun puolivälissä.

Mitä tekee maisema-arkkitehti?

On lottovoitto ruveta maisema-arkkitehdiksi Suomessa. Maisema-arkkitehti-liiton ja koko alan on kuitenkin osattava vastata tämän hetken haasteisiin.

Maisema-arkkitehdin ammattikenttä on laaja ja mielenkiintoinen. Opintojaan aloittavia voi onnitella lämpimästi onnistuneesta alanvalinnasta. Suomessa töitä riittää, ja hyvälle tekijälle hommia voi kertyä liiaksi. Ala on vakiintumassa: osaamisemme perään on opittu kyselemään.

Maisema-arkkitehtuurin tunnetuksi tekeminen on silti yksi keskeisiä haasteita, myös kansainvälisesti. Maisema-arkkitehteja on Suomessa muihin Pohjoismaihin verrattuna vähän. Maisema-arkkitehteistä onkin Suomessa pulaa. Maan ainoa koulutusohjelma on kärsinyt liian pienistä resursseista jo pitkään, joten sisäänottomääriä ei ole voitu nostaa, vaikka siten voitaisiin vastata työmarkkinoiden kasvavaan kysyntään.

Edistystä kuitenkin tapahtuu: äskettäin avatun maisema-arkkitehtuurin professuurin viisivuotiselle kaudelle valittiin **Juan José Galán Vivas**, joka aloittaa tehtävässään Aalto-yliopistossa helmikuussa. Myös ensimmäinen maisema-arkkitehtuurin oma tutkijaryhmä on aloittanut toimintansa Aallossa.

”AMMATILLINEN ITSETUNTOMME ON PÄÄSÄÄNTÖISESTI KOHDALLAAN – TIEDÄMME TEKEVÄMME MERKITYKSELLISTÄ TYÖTÄ.

Leuka pystyy

Ammattikunnan pieni koko selittää osittain sitä, ettemme näy tarpeeksi. Siksi pääsemme aika usein vastaamaan kysymykseen, mitä maisema-arkkitehti tekee. Positiivista on, että useimmiten kuultuaan pähkinänkuoreen kiteytetyn vakio-vastauksen kysyjä haluaa tietää lisää.

Ammatillinen itsetuntonne on kuitenkin pääsääntöisesti kohdallaan – tiedämme tekevämme merkityksellistä työtä. Silti kun suuria linjoja vedetään, jäämme (tai jättäydymme) sivuun, vaikka juuri tämän pitäisi olla vahvuutemme. Muun muassa alueiden käytön suunnittelussa ylintä valtaa käyttävän ympäristöministeriön palkkalistoilla ei ole yhtäkään maisema-arkkitehtiä, eikä liittomme edustus ole kovin kattava esimerkiksi rakennusalan merkittävillä foorumeilla.

Toiminta ajan tasalle

Olen viime aikoina pysähtynyt miettimään – osin alkavan MARKin puheenjohtajuuden myötä mutta myös jonkinlaisen ammatillisen välitilinpäätöksen äärellä –, mitä maisema-arkkitehtien pitäisi tehdä. Miten ja minkälaisella asenteella meidän pitäisi toimia tässä ajassa ja yhteiskunnallisessa tilanteessa?

Joitain vastauksia voisi uuttaa MARKin johtokunnan laatimista SWOT-analyysin vastauksista, joissa keskeisimmäksi kehityskohteeksi nousi muun muassa suunnitteluohjeiden ja ympäristörakentamisen laatuvaatimusten kehittäminen yhteistyössä alan muiden toimijoiden kanssa. Seuraavaksi listalle nousi näkyvyyden ja tunnettuuden lisääminen.

Maisema-arkkitehtien tulisi tulla rohkeammin esille – asia edellä – kaikilla merkittävillä foorumeilla. Meidän tulisi haastaa suunnittelijakollegoitamme ottamaan huomioon maisemanäkölma. Yksi näkyvyyttä lisäävä projekti olisi suomalainen maisema-arkkitehtuuriopas, joka edelleen odottaa koostamistaan ja julkaisuaan.

Maisema-arkkitehtipäivät on vähitellen vakiintunut joka toinen vuosi järjestettäväksi tilaisuudeksi, mutta moni kaipaa myös ammatin arkeen keskittyviä matalan kynnyksen keskustelutilaisuuksia ja täydennyskoulutusmahdollisuuksia. Yhteistyön kehittämistä alan muiden järjestöjen kanssa pidettiin tärkeänä. Koulutusasioista nousi esiin maisema-arkkitehdiksi koulutettavien määrän lisääminen ja koulutusresurssien parantaminen. Liiton päivitettävä toimintastrategia starttaa näiden aiheiden pohjalta.

Liitto täyttää vuonna 2016 kunnioitettavat 70 vuotta. Tämä on hyvä hetki tuumailla, miten järjestön halutaan jatkossa toimivan. Arjen aherruksessa ja kaiken kiireen keskellä on hyvä aika-ajoin pysähtyä miettimään, mitä sitä onkaan tekemässä ja miksi. Suosittelemme lämpimästi.

Emilia Weckman

Kirjoittaja on maisema-arkkitehti MARK ja MARKin puheenjohtaja vuonna 2015.

Sovitaanko näin?

Parempi laiha sopu kuin lihava riita. Toisinaan kiistatilanteessa ei saavuteta edes sitä. Moni harkitsee oikeudenkäynnin aloittamista mutta perääntyy suunnitelmasta oikeudenkäyntikulujen pelon ja epävarman lopputuloksen vuoksi. Voisiko tuomioistuinsovittelu olla tehokas vaihtoehto oikeudenkäynnille?

” Jo pelkän kärjäatalon näkeminen sai minut visioimaan uusia keinoja, miten tämä riitatilanne saataisiin päättyämään. Odottaessamme pääsyä tuomarintieteen olin jo päättänyt, etten tahdo tulla tänne enää koskaan uudestaan. Tämä ratkaistaan tänään.”

Näin kirjoitti eräs pro gradu -työtä varten vuonna 2006 haastattelemani henkilö, joka oli osallistunut maallikkona kärjäoikeuden järjestämään tuomioistuinsovitteluun. Riitaa oli ollut jo pitkään asuntokaupasta. Lakimiehiä ei ollut vielä palakattu, mutta osapuolet olivat käyttäneet jo kymmeniä tunteja toinen toistaan kitkerämpien kirjeiden ja vaatimusten laatimiseen. Vuoden kuluttua riidan alkamisesta toinen riidan osapuolista teki hakemuksen kärjäoikeuteen tuomioistuinsovittelun aloittamiseksi.

Tuomari johtaa neuvotteluja

Tuomioistuinsovittelussa riidan osapuolet pyrkivät löytämään sovintoratkaisun tuomarin johdolla. Monissa kärjäoikeuksissa sovitteluja vetää varta vasten sovitteluun koulutettu tuomari. Tuomarin persoonalla ja aktiivisuudella onkin suuri merkitys sovittelun onnistumiselle. Onnistuneimmissa sovitteluisissa tuomari käy yhteisneuvottelujen lisäksi myös erillisneuvotteluja siten, että välillä läsnä on vain toinen riidan osapuolista. Näin tuomari pystyy paremmin luomaan mielikuvan siitä, mikä on riidan ydinkysymys ja millaisilla edellytyksillä osapuolet olisivat valmiita sopimaan asian.

Ensisijaisesti tuomari pyrkii auttamaan osapuolia löytämään sovintoratkaisun itse. Osapuolten niin pyytäessä voi tuomari tehdä itsekin sovintoesityksen. Mikäli se tulee hylätyksi, sovittelua voidaan kuitenkin edelleen jatkaa ja uusia sovintoesityksiä tehdä. Varsinkin naapuri- tai perintöriidoissa lopputulos saattaa olla sisällöltään hyvin innovatiivinen – sellainen, jota ei voitaisi kanteella vaatia eikä tuomiolla tuomita. Klassisessa esimerkissä veljekset riitelivät perinnöstä, mutta sopu

löydettiin siirtämällä heinätallin paikkaa. Taitava sovittelija huomaa, jos riidan ydin onkin jossain aivan toisaalla. Sovittelu mahdollistaa myös kohtuuskäytöiden huomioimisen aivan eri tavalla kuin perinteinen oikeudenkäynti ja laintulkinta.

Vaihtoehto riidanratkaisuun

Tuomioistuinsovittelua käytetään varsinkin perheriidoissa ja perintöoikeudellisissa riidoissa sekä asuntokauppa-, työoikeus- ja vuokrasopimusriidoissa. Kärjäoikeuden tehtävänä on arvioida, soveltuuko riita soviteltavaksi tuomioistuimessa. Lisäksi sovitteluun tarvitaan aina molempien osapuolten suostumus.

Perinteisissä oikeudenkäynneissä kuulee usein osapuolten epäilevän sitä, ymmärtääkö ratkaiseva tuomari riittävästi riidan aihepiiristä. Tuomioistuinsovittelussa osapuolet voivat pyytää mukaan tuomarin avustajaksi yhteisesti hyväksymänsä erityisalan asiantuntijan, esimerkiksi rakennusinsinöörin. Tällöin on kuitenkin varottava, ettei asiantuntijaa käytetä roolissaan väärin: sovittelun tarkoitus on kompromissin löytäminen, ei oman kantansa oikeellisuuden vahvistaminen asiantuntijan lausunnolla.

Sen sijaan perheoikeudellisissa sovitteluisissa asiantuntijan rooli on luontevampi. Oikeusministeriö on käynnistänyt vuonna 2011 kokeilun, jossa huoltajuusriitojen tuomioistuinsovitte- lussa käytetään apuna esimerkiksi eroperhetyöskentelyyn perehtynyttä psykologia. Kokeiluhankkeen tulokset ovat olleet erittäin hyviä.

Hyvää halvalla

Entä sitten sovittelun kustannukset? Tuomioistuinsovitteluun voi ja on tarkoituskin mennä ilman lakimiehiä. Näin ollen lakimiespalkkioihin ei tarvitse varata puolta omaisuutta. Kärjäoikeuden perimä sovittelumaksu on hieman yli sata euroa. Jos tuomari käyttää avustajana erityisalan asiantuntijaa, osapuolet vastaavat yhdessä asiantuntijan kustannuksista.

Vaikka lakimiehiä käytettäisiinkin, tuomioistuinsovittelussa osapuolet eivät voi vaatia toisiltaan korvausta lakimiespalkkioista. Tuomioistuinsovitteluun eivät kuulu oikeudenkäyntikirjelmät tai todistajien kuulemiset, joten nekään eivät vie aikaa tai rahaa. Siinäkin tapauksessa, että sovittelu epäonnistuisi ja asia ratkaistaisiin myöhemmin kärjillä, ei sovittelusta aiheutuneita kustannuksia voi vaatia toisen osapuolen maksettavaksi.

Pienillä kustannuksilla juridisesti sitovaan lopputulokseen – luulisi, että tuomioistuinsovittelusta olisi tullut äärimmäisen suosittu vaihtoehdoisen riidanratkaisun muoto. Näin ei kuitenkaan ole vielä tapahtunut, vaikkakin positiivista kehitystä on havaittavissa. Valitettavasti tuomioistuimet ryhtyvät mainostamaan tuomioistuinsovittelua osapuolille vasta sitten, kun perinteinen oikeudenkäynti on edennyt jo haasteen tiedoksiantoon tai pidemmälle kirjallisen valmisteluun. Tuolloin mukaan on palkattu usein jo lakimiehet: osapuolet ovat kaivautuneet juridisiin poteroihinsa, sitovat näkökannat on muodostettu, ja eteenpäin vievänä motivaattorina toimii ajatus siitä, että hävinnyt osapuoli korvaa voittaneen osapuolen oikeudenkäyntikulut. Sovinnon edellytykset kaikkoavat hetki hetkeltä kauemmas.

Mitäs me sovittiinkaan?

”Sovintoon päästiin, mutta vastapuoli jätti siitä huolimatta sovintosuorituksen tekemättä. Laitoin paperin ulosottoon.” Esimerkkitaapauksen lopputulos oli vain osittain onnistunut. Tu-

mioistuinsovitteluista noin 60–70 prosenttia päättyy vahvistettuun sovintoon. Vaikka sovitteluun osallistuminen on vapaaehtoista, ei sovittelun vahvistetun lopputuloksen noudattaminen sitä enää ole. Tuomioistuin vahvistaa sovinnon asiakirjalla, joka on lainvoimainen ja pantavissa täytäntöön aivan kuten tuomiokin.

Vaikka karkeat ulosottotoimet istuvat melko huonosti yhteen sovinnollisuuden ajatuksen kanssa, osapuolten tulee pystyä luottamaan siihen, että myös vaihtoehdoisen riidanratkaisun lopputulos on sitova. Tuomioistuinsovittelu on tämän vuoksi kilpailukykyinen vaihtoehto perinteiselle oikeudenkäynnille. On odotettavissa, että tuomioistuinsovittelu tavoittaa vuosi vuodelta enemmän niitä henkilöitä, joiden riidat jäisivät ratkaisematta ja oikeussuoja saamatta perinteisen oikeudenkäynnin ja sen riskien pelossa.

Johanna Naarala

Kirjoittaja on asianajaja Asianajotoimisto JB Evershedsissa.

johanna.naarala@jbeversheds.com

www.jbeversheds.com

ark

ARKKITEHTI | FINNISH ARCHITECTURAL REVIEW

Ilmoittaudu Arkkitehti-lehden jäsenpalstalle!

Lehti julkaisee SAFA-arkkitehtien ja ATL-toimistojen yhteystietoja.

Osallistumalla palstalle tuet lehteä ja toimistosi saa näkyvyyttä.

Lehti julkaistaan myös näköislehtenä verkossa osoitteessa www.ark.fi.

Ilmoituksesta tehdään suora linkki kotisivuillesi.

Tutustu: www.safa.fi > julkaisut > Arkkitehti-lehti > Ilmoittaudu jäsenpalstalle

Kysy lisää: mail@ark.fi tai toimitussihteeri Miina Blot, puh. 040 1693 219

HAEMME PÄTEVIÄ ARKKITEHTEJA VAATIVIIN JULKISIIN RAKENNUSHANKKEISIIN

HAKEMUKSET, CV JA LYHYT PORTFOLIO:

jarkko.salminen@pesark.com

puh 040 545 6766

tuomas.silvennoinen@pesark.com

puh 040 565 2745

PES-Arkkitehdit Oy
Ison-Antintie 8, Helsinki
www.pesark.com

ARKKITEHTI tai kokenut arkkitehti-yo

monipuolisiin suunnittelutehtäviin Ouluun. Tehtävät kokemuksen ja kiinnostuksen mukaan.

Suunnittelemme asuntoja, toimistoja, hotelleja, ravintoloita sekä maankäyttöä akselilla Helsinki - Inari.

Työn aloitus sopimuksen mukaan.

archeus

Hakemukset ja lisätiedot:
toimistopäällikkö
Sanna Pääkkönen
paakkonen@archeus.fi
040 5265 561

ARCHEUS OY
archeus.fi

Vaasan kaupunki
Vasa stad

Vaasan kaupunki hakee
KAAVOITUSARKKITEHTIÄ

Mielenkiintoisiin maankäytön suunnittelutehtäviin Virka painottuu asema- ja hankekaavoihin
Hakemukset **20.2.2015 mennessä**

Lisätietoja ja hakuohjeet avoimena olevasta virasta
<http://rekryointi.vaasa.fi>

TILITOIMISTO A-PALVELU OY
Korkeavuorenkatu 43 D, 00130 HELSINKI
puh. (09) 680 1368
tilitoimisto@apalvelu.fi

arkkitehdeille ja arkkitehtiylioppilaille

Työtä toimistoissamme Helsingissä, Tampereella ja Oulussa.
Helsingissä ja Tampereella pääosin asuntosuunnittelua. Oulussa on tehtävänä myös arkkitehtiyksikön toiminnan käynnistäminen.

Hakemukset, cv:t ja portfolioit viimeistään 6.2.2015
lasse.vahtera@optiplan.fi
Tiedustelut Lasse Vahtera 050 34 34 669

Lisää työpaikkoja SAFAn verkkosivuilla www.safa.fi

